

OPINNÄYTETYÖ

”Nuorten ääni kuuluviin”

Nuorisotoimikunnan perustaminen SPR Satakunnan piiriin

Mari Kotolahti

Yhteisöpedagogi (AMK)

(210 op)

2/2024

TIIVISTELMÄ

Humanistinen ammattikorkeakoulu
Yhteisöpedagogi AMK

Tekijä: Mari Kotolahti

Opinnäytetyön nimi: ”Nuorten ääni kuuluviin” : Nuorisotoimikunnan perustaminen SPR Satakunnan piiriin

Sivumäärä: 43 ja 2 liitesivua

Työn ohjaaja: Tarja Jukkala

Työn tilaaja: SPR Satakunnan piiri

Opinnäytetyöni tarkoituksena oli selvittää millaisilla keinoilla Suomen Punaisen Ristin piirit ovat saaneet houkuteltua nuoria mukaan nuorisotoimikuntaan ja etsiä toimivia tapoja perustaa uusia nuorisotoimikunta SPR Satakunnan piiriin. Nuorilla ei tällä hetkellä ole piirissä omaa vaikuttamiskanavaa. Osallisuuden ja vaikutusmahdollisuuksien kokeminen parantaa nuorten hyvinvointia, joten tällaisen toiminnan mahdollistaminen on tärkeää.

Opinnäytetyöni toteutettiin laadullisena tutkimuksena. Kehittämistyössäni tutkittiin kahta muuta SPR:n piiriä, joissa oli toimiva nuorisotoimikunta. Aineistoa kerättiin haastattelun ja kyselyiden kautta ja kehittämistyön menetelmänä käytössä oli teemoittelu. Teemoiksi kehittämistyössäni nousi yleiset ajatukset nuorisotoimikunnasta, uusien nuorien mukaan saaminen, toimintatavat, vaikuttamismahdollisuudet ja sitoutuminen toimintaan. Kysymysten painoarvoa hieman muutettiin riippuen siitä kohdentuiko kysymykset nuorisotoimikunnan jäseniin vai toimikunnan kanssa työskenteleviin työntekijöihin.

Haastattelujen ja kyselyiden vastaukset olivat hyvin samankaltaiset ja samat asiat painottuivat kaikissa vastauksissa. Jäsenien vastaukset myös tukivat työntekijöiden ajatuksia. Haastatteluiden ja kyselyiden vastausten pohjalta havaittiin, että nuorille on luotava vaikuttamiskanava, jonka kautta he pääsevät oikeasti vaikuttamaan itselleen tärkeisiin asioihin. Näennäisyys ei riitä, vaan vaikuttamismahdollisuuksien on oltava todellisia. Nuoret haluavat tehdä yhdessä toisten nuorten kanssa ja nuorisotoimikunnan toiminnallisuus oli myös tärkeää. Haasteina todettiin olevan uusien nuorten mukaan löytäminen ja sitoutuminen toimintaan.

Kehittämistyön tuloksia on jo jalkautettu käytäntöön ja SPR Satakunnan piiriin perustetaan uusi nuorisotoimikunta. Nuorisotoimikunta nimetään piirin hallituksen kokouksessa helmikuussa 2024 ja toimikunta pääsee sen jälkeen aloittamaan toimintansa. Toimikunnan toimintatavat tulevat varmasti vielä kehittymään, kunhan nuorisotoimikunnan toiminta pääsee kunnolla alkamaan. Sen lisäksi opinnäytetyöni tulokset esitellään SPR:n muiden piirien ja keskustoimiston nuorisotyöntekijöille ja yhteistyötä kehitetään myös muiden piirien ja valtakunnallisen nuorisotoimikunnan välillä.

Asiasanat: osallisuus, vaikuttaminen, kansalaisjärjestöt, nuorisotoimikunta, vapaaehtoisuus

ABSTRACT

Humak University of Applied Sciences
Degree Programme in NGO and youth work, Bachelor's Degree

Author: Mari Kotolahti

Title: "Hear the voice of the Young" : Establishment of the Youth Commission in SPR Satakunta District

Number of Pages: 43 and 2 attachment pages

Supervisor: Tarja Jukkala

Commissioned by: SPR Satakunta District

The purpose of my thesis was to find out how the Finnish Red Cross (SPR) districts have been able to attract young people to join the youth committee and to find effective ways to establish new youth committees in the SPR Satakunta district. At present, young people do not have their own channels of influence in the district. Experiencing participation and empowerment improves young people's well-being, so it is important to enable such activities.

My thesis was carried out as a qualitative study. In my development work, I studied two other SPR districts that had a functioning youth commission. The data was collected through interviews and questionnaires and the method used was thematic. The themes of my development work were general ideas about the Youth Commission, the involvement of new young people, the way it works, the opportunities for influence and commitment. The weighting of the questions was slightly modified depending on whether the questions were addressed to members of the Youth Commission or to staff working with the Commission.

The answers to the interviews and questionnaires were very similar and the same issues were emphasised in all the answers. The members' responses also supported the ideas of the employees. The interview and survey responses showed that there is a need to create a channel for young people to have a real influence on issues that are important to them. It is not enough to be visible; opportunities to influence must be real. Young people want to work together with other young people and the functionality of the Youth Commission was also important. Challenges were identified in terms of finding new young people to get involved and in terms of commitment.

The results of the development work have already been put into practice and a new youth committee will be established in the SPR Satakunta district. The Youth Commission will be appointed at the district board meeting in February 2024 and will then be able to start its work. Practices will certainly evolve once the Youth Commission is up and running. In addition, the results of my thesis will be presented to youth workers in other SPR districts and the central office, and cooperation will also be developed between other districts and the national Youth Commission.

Keywords: participation, influencing, volunteering, youth commission, NGO's

SISÄLLYS

TIIVISTELMÄ

ABSTRACT

1	JOHDANTO.....	6
2	TYÖN TILAAJA JA TOIMINTAYMPÄRISTÖ.....	9
	2.1 Suomen Punainen Risti.....	9
	2.2 SPR Satakunnan piiri.....	10
	2.3 Tarve nuorisotoimikunnalle.....	10
3	NUORTEN OSALLISUUS JA VAIKUTTAMINEN SPR SATAKUNNAN PIIRISSÄ.....	12
	3.1 Osallisuus ja vaikuttaminen.....	12
	3.2 Järjestössä toimiminen ja vapaaehtoisuus Suomen Punaisessa Ristissä.....	14
	3.3 Nuorisotoimikunta.....	16
4	TUTKIMUSMENETELMÄT.....	18
	4.1 Laadullinen tutkimus.....	18
	4.2 Haastattelu.....	19
	4.3 Kyselytutkimus ja vertaisarviointi.....	20
	4.4 Analyysimenetelmät.....	21
5	TULOKSET JA ANALYYSI.....	23
	5.1 Varsinais-Suomen piirin nuorisotoimikunnan haastattelu.....	23
	5.2 Kyselyn ja vertaisarvioinnin tulokset.....	26
6	YHTEENVETO JA KEHITTÄMISEHDOTUKSET.....	31
	6.1 Vaikuttaminen ja yhdessä tekeminen syinä mukaan lähtemiseen.....	31
	6.2 Uusien nuorten mukaan löytäminen.....	33

6.3 Sitoutuminen toimintaan.....	34
6.4 Hyväksi koetut toimintatavat	35
6.5 Yhteenveto	36
6.6 Kehittämisehdotukset.....	37
7 POHDINTA.....	41
7.1 Opinnäytetyön luotettavuus ja eettisyys	42
7.2 Itsearviointi	42
7.3 Lopuksi	45
LÄHTEET	47
LIITTEET	49

1 JOHDANTO

Suomen Punaisen Ristin uusimmassa Toimintalinjauksessa (kesäkuu 2023) nostettiin nuorten asemaa koskevat kysymykset järjestössä korkealle. Nuorten pitää päästä vaikuttamaan ja osallistumaan kaikkeen Suomen Punaisen Ristin toimintaan. SPR Satakunnan piirissä ei ole tällä hetkellä nuorille omaa vaikuttamiskanavaa ja kentältä on myös noussut huoli, että nuorten ääni ei kuulu Satakunnan piirin osastoissa tällä hetkellä lähes ollenkaan. Vastatakseen tähän tarpeeseen SPR Satakunnan piiri haluaa perustaa nuorisotoimikunnan osaksi piirin nuorisotoimintaa ja luoda nuorille mahdollisuuden vaikuttaa ja osallistua nuorille suunnatun toiminnan kehittämiseen.

Nuorisotoimikunnan tarvetta SPR Satakunnan piirissä avataan työssäni tarkemmin pääluvussa kaksi. Tietopohja, osallisuus ja vaikuttaminen teoriana ja käsitteinä, sekä SPR:n nuorisotoimikunnan ja sen toiminnan ja tarkoituksen avaaminen löytyvät pääluvusta kolme. Neljännessä luvussa avataan opinnäytetyön tekemisen vaiheista ja laadullisen tutkimuksen menetelmiä, joita työssäni oli haastattelu, kysely ja vertaisarviointi. Samassa luvussa avaan myös tutkimuksen analyysimenetelmiä. Pääluvussa viisi keskitytään kehittämistyöni tuloksiin ja niiden analyysiin. Kahdessa viimeisessä pääluvussa kerron yhteenvedon tuloksista, kehittämisideoista ja työn jalkauttamisesta käytäntöön, sekä lopuksi vielä pohdin työn tuloksia ja opinnäytetyön onnistumista.

Nuorisotoimikunta osallistaa nuoria päätöksentekoon ja kehittämistyöhön ja antaa mahdollisuuden vaikuttaa itselle tärkeisiin asioihin. Nuorten osallisuus- ja vaikuttamistyö on puhuttanut viime vuosien aikana paljon ja osallisuus onkin tällä hetkellä yksi nuorisotyön kuningaskäsitteistä. Osallisuuden kokemus lisää parempaa elämänlaatua, terveyttä ja luo helpotusta mielen-terveysongelmiin ja parantaa toimintakykyä (Terveyden ja hyvinvoinnin laitos 2023b, 27-28). Osallisuuden ja vaikuttamismahdollisuuksien lisäämisellä on siis mahdollisuus vaikuttaa monipuolisesti nuorten hyvinvointiin. Nuorten osallisuutta on tutkittu paljon esimerkiksi nuorten vaikuttamistyön yhteydessä ja osallisuuteen terminä ei voi olla törmäämättä, kun puhutaan nuorista ja nuorison kanssa tehdystä työstä. Osallisuus linkittyykin nykyään vahvasti erilaisiin nuorisotyön muotoihin. Osallisuuden ja vaikuttamismahdollisuuksien lisääminen nuorten toiminnassa on tärkeää ja perusteltua ja perustettavan nuorisotoimikunnan kautta SPR Satakunnan piiri mahdollistaa nuorille vaikuttamistoimintaan osallistumisen.

Nuorisoalan osaamiskeskus Kentaurin tekemän kyselyn mukaan jopa 75 % nuorista osallistuu johonkin kyselyssä esitettyihin järjestöjen toimintaan (Kaunismaa 2022, 6). Järjestökentällä on siis iso rooli nuorten osallisuuden ja vaikuttamistyön kehittämisessä ja toteuttamisessa. Tästä syystä SPR Satakunnan piiri haluaa myös tehdä osansa tärkeässä työssä ja mahdollistaa nuorille omassa toiminnassaan mahdollisuuden vaikuttaa nuorille järjestettävään toimintaan ja nuorten asemaan järjestössä.

Oma kokemukseni pitkään nuorten parissa työskennelleenä ja nuorten vaikuttamistyössä, nuorisovaltuuston kanssa työskennelleenä on, että kun nuoret pääsevät vaikuttamaan heille järjestettävään toimintaan, silloin he myös pysyvät mukana pidempään. Vaikuttamismahdollisuudet lisäävät kiinnostusta olla mukana ja sitä kautta kiinnittymistä yhteisöön. Olen myös havainnut, että yhteisöllisyydellä ja yhdessä tekemisellä on iso merkitys nuorten elämässä. Uskon, että nuorisotoimikunnan perustamisella on positiivinen merkitys SPR Satakunnan piirin nuorten toimintaan, sen kehittämiseen ja järjestämiseen tulevaisuudessa.

Nuorisotoimikunta on Suomen Punaisen Ristin nuorten oma luottamuselin, jonka tehtävänä on mm. pyrkiä vaikuttamaan lasten ja nuorten toimintaan liittyvissä kysymyksissä piirihallituksen päätöksiin ja se toimii nuorten äänenä järjestössä ja puhuu nuorten puolesta. Nuorisotoimikunta pyrkii myös vaikuttamaan osastojen asenneilmapiiriin ja kannustaa nuorten mukaan ottamista. Sen tehtävänä on myös arvioida kehitystarpeita ja työskentelyään säännöllisesti ja seurata tavoitteiden saavuttamista. (Rednet 2023a.) Nuorisotoimikunnan toiminta on siis tavoitteellista ja siellä mukana oleminen lisää nuorten osallisuutta ja vaikutusmahdollisuuksia. Nuorisotoimikunnassa nuorilla on mahdollisuus tulla kuulluksi, vaikuttaa nuorten asioihin järjestössä ja kehittää ja järjestää nuorille mieleistä toimintaa SPR Satakunnan piirin alueella. Nuoret ovat oman sukupolvensa ja aikakautensa asiantuntijoita ja heiltä on mahdollisuus saada uusia, tuoreita ja innovatiivisia näkökulmia toiminnan suunnitteluun. Nuorisotoimikunnan kautta nuorisotoimikunnan jäsenien on mahdollisuus olla nuorten äänenä ja vaikuttaa siihen mitä ja millaista toimintaa SPR Satakunnan piirissä järjestetään. On tärkeää saada myös nuorten ajatukset ja toiveet kuulluksi, jotta osaamme järjestää heitä kiinnostavaa toimintaa ja löytää uusia toimijoita mukaan.

Opinnäytetyön tavoitteena oli selvittää millaisilla keinoilla muut SPR:n piirit ovat saaneet houkutelua uusia nuoria mukaan toimintaan ja etsiä toimivia tapoja perustaa uusi nuorisotoimikunta Satakunnan piiriin. Kehittämistyötä toteutettiin laadullisena tutkimuksena, koska siinä

tutkittiin nuorisotoimikunnan jäsenien ja heidän kanssaan työskentelevien henkilöiden ajatuksia, kokemuksia ja näkökulmia. Aineistoa kerättiin kahden eri nuorisotoimikunnan jäseniltä ja työntekijöiltä haastattelun ja kyselyiden kautta. Sen lisäksi kahden piirin kyselyt vertaisarvioitiin, jotta voitaisiin löytää Satakunnan piirille parhaat mahdolliset toimintatavat. Aineistoista etsittiin toimivia tapoja löytää uusia nuoria mukaan nuorisotoimikuntaan ja perustaa uusi nuorisotoimikunta SPR Satakunnan piiriin. Aineistosta pyrittiin löytämään myös hyviä toimintatapoja, joilla tulevaisuudessa saamme sitoutettua nuoret mukaan toimikunnan toimintaan.

Nuorten osallisuuden ja vaikutusmahdollisuuksien luominen on itselleni tärkeä asia. On mielestäni erittäin tärkeää, että nuoret pääsevät itse vaikuttamaan siihen millaista toimintaa heille järjestetään, miten heidät otetaan SPR:ssä vastaan ja millaisia mahdollisuuksia heillä järjestön toiminnassa on. Koen tämän kehittämistyön erittäin tärkeänä, koska mielestäni nuorille on luotava mahdollisuus vaikuttamiseen, osallisuuden tunteeseen ja yhteisöllisyyteen ja sen kautta hyvinvoinnin lisääntymiseen. Toivon tämän työn luovan lisää ymmärrystä nuorten vaikuttamistyön ja osallisuuden tärkeydestä järjestötoiminnassa ja innostavan muitakin toimijoita ottamaan nuoret mukaan päätöksen tekoon.

2 TYÖN TILAAJA JA TOIMINTAYMPÄRISTÖ

Opinnäytetyöni tilaa Suomen Punaisen Ristin Satakunnan piiri. Opinnäytetyö palvelee SPR Satakunnan piiriä luoden heille toimivan tavan perustaa ja ylläpitää piirin nuorisotoimikuntaa. Opinnäytetyötä voivat hyödyntää myös muut SPR:n piirit omien nuorisotoimikuntien perustamiseen tai kehittämiseen ja kun he haluavat pohtia nuorten osallisuuden ja vaikuttamismahdollisuuksien merkityksiä nuorten elämään ja toimintaan sitoutumiseen Suomen Punaisessa Ristissä. Myös muu järjestökenttä voi tämän opinnäytetyön kautta löytää keinoja ja ideoita oman vaikuttamistyön kehittämiseen ja luomiseen, sekä innostaa heitä ottamaan nuoret mukaan päätöksentekoon.

2.1 Suomen Punainen Risti

Suomen Punainen Ristin tarkoituksena on auttaa ihmisiä onnettomuuksien ja katastrofien satuessa ja kouluttaa näihin tilanteisiin varautumiseen, sekä kannustaa heitä pitämään huolta toisistaan ja omasta terveydestään. Suomen Punainen Risti on julkishallinnollinen yhdistys ja sen toimintaan sovelletaan yhdistyslakia järjestöä koskevassa laissa määrättyin osin. Punaisen ristin ylin päätäntävalta on jäsenistöä edustava yleiskokous, joka kokoontuu aina kolmen vuoden välein. Yleiskokouksessa valitaan hallitus ja valtuusto järjestölle ja nämä johtavat järjestön toimintaa. Yleiskokouksessa hyväksytään myös yhdistyksen säännöt. (Suomen Punainen Risti 2023a)

Suomen Punaisen ristin toimintaa ohjaa seitsemän periaatetta ja nämä ohjaavat myös SPR:n yhteistyötä muiden toimijoiden kanssa. Nämä periaatteet inhimillisyys, tasapuolisuus, puolueettomuus, riippumattomuus, vapaaehtoisuus, yleismaailmallisuus ja ykseys ovat ohjanneet Punaisen ristin työtä ja yli 50 vuoden ajan.

Suomeen perustettiin ensimmäinen Punaisen Ristin yhdistys vuonna 1877 ja yhdistys toimi silloin Venäjän Punaisen Ristin alaisuudessa. Suomen Punainen Risti perustettiin Suomen itsenäistymisen jälkeen vuonna 1919, vaikka Suomen yhdistys käyttikin jo ensimmäisen maailmansodan aikana epävirallisesti nimeä Suomen Punainen Risti. (Karhu 2020, 17, 19-20)

2.2 SPR Satakunnan piiri

SPR Satakunnan piiri on yksi kahdestatoista piiristä ja se perustettiin vuonna 1934, eli vuonna 2024 piiri viettää 90-vuotis juhlavuotta (Karhu 2020, 25). Piirien tehtävänä on järjestää vapaaehtoisille koulutusta ja tapahtumia omalla alueellaan ja ne myös johtavat tarvittaessa ja ylläpitävät alueellista varautumista ja viranomaisyhteistyötä (Suomen Punainen Risti 2023a).

SPR Satakunnan piiri toimii Satakunnan ja Pirkanmaan maakuntien alueella ja paikallisosastoja piirissa on 29 (Rednet 2023c). Kuntien yhdistymisten takia osassa kunnista saattaa olla useampiakin paikallisosastoja. Osastot ovat eri kokoisia ja heillä on eri määrä toimintaa riippuen osaston resursseista. Piirin alueella on noin 4000 jäsentä ja heistä noin 1500 toimii aktiivisesti vapaaehtoisena erilaisissa Punaisen Ristin tehtävissä (Rednet 2023c).

Piirissä palkattuja työntekijöitä on tällä hetkellä 12. Työntekijöillä on omat vastualueensa, mutta he tekevät kuitenkin yhteistyötä tarvittaessa yli omien vastualueiden. Vastuualueita on mm. ruoka-apu, maahanmuutto, nuoriso, terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen, valmius ja varautuminen, ensiapu, ystävätoiminta ja vapaaehtoistoiminta. (Rednet 2023c) Piirin tehtävänä on tukea, myös rahallisesti, paikallisosastoja, kehittää toimintaa yhdessä heidän kanssaan alueellinen tarve ja resurssit huomioiden. Piiri kouluttaa uusia vapaaehtoisia ja järjestää jo toiminnassa mukana oleville vapaaehtoisille lisäkoulutuksia ja virkistytymispäiviä. Piirin työntekijät toimivat myös osastojen kummeina, jolloin osastoilla on aina joku tuttu henkilö, johon ottaa yhteyttä, jos heillä tulee jotain kysyttävää tai muuta asiaa piirin puoleen. Kummit käyvät omissa osastoissaan tai ovat ainakin yhteydessä heihin säännöllisesti, jolloin voidaan keskustella osastojen tilanteista ja kartoittaa esimerkiksi, millaista tukea tai koulutusta osastossa voidaan tarvita. Tällä tavalla osastojen erilaiset tilanteet ja haasteet ovat piirissä hyvin tiedossa.

2.3 Tarve nuorisotoimikunnalle

Työskentelen itse SPR Satakunnan piirin järjestökehittäjänä, nuoriso- ja järjestötyön kentällä. Järjestö on itselleni vielä suhteellisen uusi. Olen aloittanut työskentelyn piirissä vasta vajaa vuosi sitten. Nuorisotyö Punaisessa Ristissä on tällä hetkellä pienoisessa murroksessa ja hakee uutta suuntaa toiminnan järjestämisessä. Uusia nuoria ja uutta auttajasukupolvea tarvitaan paikkaamaan ikääntyvää vapaaehtoisten joukkoa. Uusia toimintatapoja tullaan kehittämään järjestössä ja pohditaan millaisin keinoin nuoria saataisiin houkuteltua mukaan SPR:n toimintaan. Vaikuttamistoiminta on yksi tällaisista menetelmistä. Nuorisotoimikunnan perustaminen onkin

yksi kehittämiskohde Satakunnan piirin nuorisotyössä tällä hetkellä. Nuorisotoimikunta on SPR:n nuorisotyön yksi toimintamenetelmistä ja sen tehtävänä on toimia asiantuntijaryhmänä nuorten toimijuuteen, nuorisotyöhön ja -toimintaan, nuorten jäsenyyteen sekä nuoriin vapaaehtoihin liittyvissä asioissa. Punaisessa Ristissä toimii tällä hetkellä valtakunnallinen nuorisotoimikunta ja kahdessa piirissä piirin oma nuorisotoimikunta.

Toimintalinjaus on Suomen Punaisen Ristin eri yksiköiden (piirien, osastojen, laitosten ja keskushallinnon) yhteinen valtakunnallinen strategia seuraavalla kolmelle vuodelle ja sen asettamat tavoitteet ohjaavat Punaisen Ristin vapaaehtoisten ja työntekijöiden yhteistä työtä. Uusimmassa kesäkuussa 2023 hyväksytyssä toimintalinjauksessa sanotaan, että nuoret ovat tärkeä osa Punaisen Ristin auttamisvalmiutta ja SPR:n toiminnassa nuoret saavat apua elämäänsä sekä mahdollisuuden vaikuttaa ja osallistua aktiivisena toimijana kaikkeen järjestön toimintaan. (Suomen Punainen Risti 2023b)

Nuorten mahdollisuus osallisuuteen ja vaikuttamiseen on SPR Satakunnan piirissä tärkeää, koska haluamme kuulla nuoria ja ottaa heidät mukaan suunnittelemaan juuri heille suunnattua toimintaa. Nuoria tarvitaan mukaan, kun tehdään päätöksiä ja suunnitelmia heidän ikäluokkaansa koskeviin asioihin järjestössä. Tarve nuorisotoimikunnalle on syntynyt niin Suomen Punaisen Ristin uusimmasta toimintalinjauksesta, kuin myös kentältä tulleista toiveista. Nuorilla ei tällä hetkellä ole kanavaa, minkä kautta he voivat vaikuttaa itseään kiinnostaviin asioihin ja toimintoihin SPR Satakunnan piirissä. Heidän äänensä ei kuulu osastojen hallituksissa tai muissakaan toiminnoissa. Nuoret ovat kuitenkin oman aikakautensa ja ikäluokkansa asiantuntijoita, joita on tärkeä kuulla myös päätöksenteon yhteydessä. Heidä toivotaan mukaan toimintaan, mutta keinoja ei oikein ole löytynyt. Nuorisotoimikunnan kautta nuoret voivat itse vaikuttaa siihen mitä ja miten Satakunnan Piirin alueella toimintaa nuorille järjestetään, miten uusia nuoria voidaan innostaa mukaan toimintaan ja mikä on sellaista toimintaa mikä heidän ikäluokkaansa kiinnostaa.

3 NUORTEN OSALLISUUS JA VAIKUTTAMINEN SPR Satakunnan piirissä

3.1 Osallisuus ja vaikuttaminen

Osallisuutta voidaan kuvata eri tavoin ja osallisuutta ja osallistumista voidaan ajatella lähitermeinä, mutta näissä termeissä on kuitenkin eroja. Osallistuminen on enemmänkin mukana oloa ja sille ominaista on osallistujan oma halu olla mukana ja vapaaehtoisuus. Osallisuus taas tarkoittaa kiinnittymistä johonkin, esimerkiksi yhteiskuntaan, johonkin yhteisöön tai ryhmään. Se on kokemus jäsenyydestä ja mukaan kuuluvuudesta. Osallisuuteen liitetään mahdollisuus osallistua ja vaikuttaa ympäröivän yhteiskunnan tai yhteisön asioihin. (Helminen 2015, 23)

Nuorten osallisuuden lisääminen edesauttaa nuorten hyvinvointia. Osallisuuden kokemus on yhteydessä mm. elämänlaatuun, terveyteen, mielenterveysongelmiin, työ- ja toimintakykyyn. Osallisuuden kokemukset edesauttavat parantamaan edellä mainittuja asioita, kun taas osallisuuden kokemusten puute lisää henkilön kokemusta tulleen syrjityksi ja tästä syystä syrjäytysvaara lisääntyy. (Terveiden ja hyvinvoinnin laitos 2023, 27-28) Nuorten osallisuuden kokeminen heikentyi korona-aikana yleisesti, joskin osalla nuorista enemmän kuin toisilla ja samalla nuorten hyvinvoinnin erot kasvoivat suuremmiksi kuin aiemmin. Eniten korona-aikana osallisuuden kokemukset heikentyivät mm. vähävaraisten perheiden, seksuaali- ja sukupuolivähemmistöihin kuuluvilla ja oman terveytensä heikommaksi kokevilla nuorilla. (Terveiden ja hyvinvoinnin laitos 2023, 35) Haluamme SPR Satakunnan piirissä osaltamme edesauttaa nuorten hyvinvointia ja lisätä osallisuuden ja vaikuttamismahdollisuuden tunnetta. Toivomme nuorten löytävän paikkansa Punaisessa Ristissä ja heidän kokevan olevansa tervetulleita ja kuuluvan mukaan tähän yhteisöön. Kun heidät otetaan mukaan ja annetaan mahdollisuus vaikuttaa heitä koskeviin asioihin, he kokevat olevansa tärkeitä ja tulleen kuulluksi. Tämä lisää mukaan tuleamisen houkuttelevuutta ja näin voimme löytää uusia innokkaita nuoria, uutta auttajasukupolvea löytämään paikkansa Suomen Punaisen Ristin monipuolisesta toiminnasta ja auttamistyöstä vapaaehtoisina.

Osallisuus luo siis mahdollisuuden osallistumiselle. Kun nuori kiinnittyy tässä tilanteessa järjestöön, Suomen Punaiseen Ristiin ja nuorisotoimikuntaan ja sen toimintaan, hän tuntee osallisuutta ja yhteenkuuluvuutta tähän ryhmään. Silloin mahdollistuu myös osallistuminen päätök-

sentekoon ja toiminnan kehittämiseen. Osallisuuden ja vaikuttamisen kokemukset mahdollistavat sitoutumisen yhteisen hyvän eteen toimimiseen ja yhteisen ymmärryksen rakentamiseen yhdessä toisten kanssa (Helminen 2015, 23).

Osallisuuden vastakohtaksi voidaan ajatella syrjäytymistä, sillä jos ei ole osallisuutta on osattomuutta ja osattomuus aiheuttaa syrjäytymistä (Hämäläinen 2008). Mahdollistamalla nuorten osallisuutta ja vaikuttamismahdollisuuksia ehkäisemme samalla myös nuorten syrjäytymistä. Osallisuus on yhdessä toimimista, oloa kuulua johonkin ja se luo lisää hyvinvointia. Nuorten osallisuuden ja vaikuttamismahdollisuuksien lisääminen edesauttaa nuorten hyvinvointia ja sen vuoksi koemme tärkeäksi mahdollistaa tällainen toiminta myös SPR Satakunnan piirissä.

Vaikka osallisuuden vahvistamista onkin pidetty vastauksena nuorten oireiluun, syrjäytymiseen ja osattomuuteen, niin sitä ei voi pitää pelkästään huono-osaisuuden tai syrjäytymisen ehkäisyä. Se myös vahvistaa käsitystä nuorista valtakunnallisina osallistujina ja tulevaisuuden rakentajina. Ja vaikka onkin hyvä erottaa erilaisissa elämäntilanteissa olevat nuoret, niin osallisuuden edistäminen koskee koko nuorisoa ja nuorten kulttuuria. (Hämäläinen 2008) Nuorten osallisuuden ja vaikuttamismahdollisuuksien lisäämisellä on siis myös yhteiskunnallinen vaikutus. Sen lisäksi, että osallisuuden kokemus lisää hyvinvointia se lisää myös nuorten turvallisuuden tunnetta, uskoa omiin kykyihin ja tulevaisuuteen sekä vahvistaa nuorten demokratiataitoja. Vapaaehtoistoiminnassa, kuten nuorisotoimikunnassa nuorilla on matalampi kynnyksellä vaikuttamista ja hyvä vaikuttamisen kokemus taas voi luoda uskoa uusiin mahdollisuuksiin ja tulevaisuudessa laajempaan yhteiskunnalliseen vaikuttamiseen. (Syrjäläinen 2024) Nuoret pitää ottaa mukaan päätöksentekoon jo nyt, koska he ovat tulevaisuuden toimijoita. He rakentavat itselleen tulevaisuutta ja oppivat vaikuttamistyön, kuten nuorisotoimikunnan kautta mm. demokratiataitoja. Luottamus tulevaisuuteen vahvistuu ja kun nuoret pääsevät oikeasti vaikuttamaan ja huomaavat mielipiteillään olleen vaikutusta, heidän usko omiin kykyihinsä kasvaa. Näin nuorista kasvaa itsevarmempia tulevaisuuden toimijoita. Näiden kokemusten kautta nuoret uskaltavat rohkeammin ilmaista omia mielipiteitään ja ajaa itselleen tärkeitä asioita myös muissa tilanteissa. He uskaltavat helpommin ottaa kantaa esimerkiksi oman kotikuntansa asioihin, kun ovat järjestötoiminnassa kokeneet päässeensä vaikuttamaan asioihin.

Nuorten mielestä yksi tehokkaimmista tavoista vaikuttaa on aktiivinen toimiminen järjestöissä tai nuorisovaltuustossa. Tärkeimpänä kannustimena vaikuttamiseen mukaan lähtemiseen toimivat mahdollisuus vaikuttaa itselleen tärkeihin asioihin ja mahdollisuus edistää yhteistä hyvää. Sosiaalisuus ja hauskanpito toimivat myös isona houkuttimena. (Myllyniemi 2013) Uskon,

että osallistaminen toiminnan suunnitteluun ja toteutukseen sitouttaa nuoria mukaan. Kun he kokevat voivansa vaikuttaa esimerkiksi tämän perustettavan nuorisotoimikunnan kautta, he kokevat olevansa osa järjestön toimintaa, tulevansa kuulluksi ja silloin he sitoutuvat mukaan paremmin.

SPR Satakunnan piirin nuorisotoimikunta mahdollistaa siis nuorille aktiivisen osallistumisen järjestössä ja myös vaikuttamiseen nuorisotoimikunnan kautta. Vuoden 2013 Nuorisobarometrissa kerrotaan vaikuttamistoiminnan haasteena olevan ajanpuute tai ettei nuori ole löytynyt itselle mielekästä tapaa vaikuttaa. Myös se, ettei kukaan ole kannustanut tai pyytänyt mukaan aiheuttaa osallistumattomuutta. (Myllyniemi 2013) Nuoret eivät aina löydä itse mukaan toimintaan, joten heitä pitää mennä tapaamaan sinne missä nuoria on, esitellä toimintaa ja houkutelaa ja pyytää mukaan. Nuorille on hyvä kertoa millaisia mahdollisuuksia heillä on ja miten he voivat osallistua ja vaikuttaa itseään kiinnostaviin asioihin. Näin nuoret saavat tiedon mahdollisuuksistaan ja lähtevät mukaan ja kun he vielä kokevat osallisuutta ja vaikuttamismahdollisuuksia, niin he myös sitoutuvat toimintaan.

3.2 Järjestössä toimiminen ja vapaaehtoisuus Suomen Punaisessa Ristissä

Nuorisoalan osaamiskeskus Kentaurin keväällä 2021 tekemän kyselyyn mukaan jonkinlaiseen kyselyssä esitettyyn järjestötoimintaan osallistuu 75 % nuorista. 52 % nuorista kertoo osallistuvansa liikuntajärjestöjen toimintaan ja 25 % suosittuihin järjestöihin kuten partioon ja 4H-yhdistykseen. Harrastejärjestöihin, kuten kulttuuri-, uskonnollisiin-, ja opiskelijajärjestöihin osallistumisprosentti on noin 15 %. Muiden järjestöjen osallistumisprosentit ovat alle 10 %. Yhteiskunnallisen vaikuttamisen-, ja hyväntekeväisyys- ja avustusjärjestöihin, johon SPR kuuluu, osallistuu kyselyyn vastanneista nuorista noin 3 %. (Kaunismaa 2022, 6–8) Järjestötoiminta kuuluu selvästi nuorten elämään ja järjestötoimintaan osallistutaan aktiivisesti. Järjestöissä toimiessaan nuoret ovat kokeneet saaneensa onnistumisen kokemuksia, he ovat oppineet uutta tietoa ja saaneet myös uusia kavereita. Vastauksista ilmenee myös, että edellä mainittujen lisäksi nuoret ovat oppineet ottamaan vastuuta ja olemaan oma-aloitteisia. He ovat myös oppineet toimimaan ryhmässä paremmin ja toimimaan erilaisten ihmisten kanssa. (Kaunismaa 2022, 6–8) Järjestössä toimiminen mahdollistaa tärkeiden taitojen oppimista ja tukee nuorten hyvinvointia. On tärkeää pitää järjestökenttä monipuolisena, jotta jokainen voisi löytää itselleen mielekästä tekemistä ja näin ollen mahdollistuisi tärkeiden taitojen oppiminen järjestötoiminnassa. Yhdessä oleminen ja mielekäs yhdessä tekeminen sitouttaa toimintaan. Lisää nuoria kuitenkin

kaivataan mm. SPR:n kaltaisiin järjestöihin. Millaisia keinoja pitäisi kehittää, jotta tämä olisi mahdollista. Nuoret itse vastaavat Kentaurin teettämässä kyselyssä, että heitä kannustaisi mukaan, jos olisi enemmän aikaa tai harrastuksessa olisi kavereita mukana. Myös harrastuksen sijaitseminen omalla paikkakunnalla lisää innostusta. Harrastukseen pääsyyn toivotaan myös kyytiä tai muuta keinoa kulkea sinne. (Kaunismaa 2022, 7–8) Nuorten elämässä tapahtuu paljon ja aika on kortilla, joten harrastuksen on oltava mielekästä ja kiinnostavaa, että he käyttäisivät siihen aikaansa. Kaverin mukaan saaminen on myös tärkeää, eli yksin on haastavampaa lähteä tutustumaan uuteen harrastukseen, kuin kaverin kanssa. Myös paikallisuus on tärkeää, eli harrastuksen on oltava helposti saavutettavissa. Nuoret eivät lähde pitkien välimatkojen päähän harrastamaan, vaan on tärkeää, että harrastus löytyy omalta paikkakunnalta. SPR on levittäytynyt ympäri Suomen, joten se on helposti saavutettavissa. Toiminnan pitää olla kiinnostavaa ja mielekästä ja Punainen Risti tarjoaakin mahdollisuuden todella monipuoliseen toimintaan. Uusien nuorten mukaan houkuttelemisen vaatii työtä ja yksi keino siihen on nuorisotoimikunnat, jotka omalla toiminnallaan voivat vaikuttaa siihen miltä järjestö näyttää nuorten silmissä, millaista toimintaa kehitetään ja miten nuoria saadaan innostettua mukaan.

Suomen Punaisen Ristin toimintaan voi osallistua vapaaehtoisena. Vapaaehtoistoiminta on palkatonta, se perustuu vapaaeseen tahtoon ja valintaan. Vapaaehtoinen valitsee itse minkä eteen haluaa vapaaehtoistyötä tehdä ja miten paljon. Vapaaehtoinen ei tarvitse mitään tiettyä koulutusta ja sitä voi tehdä kuka tahansa. Hän voi toimia tavallisen ihmisen tiedoin, mutta toki voi hyödyntää jotain itsellään olevaa erityisosaamista. Vapaaehtoisuuden pitää antaa jotain sekä tekijälle, että kohteelle ja yleensä vapaaehtoistyö onkin itselle mielekästä ja siitä saa mielihyvää. (Kansalaisareena 2023) Kun pääsee vaikka auttamaan toista, autettava saa tarvitsemansa avun ja vapaaehtoinen taas hyvän mielen auttamisesta. Vapaaehtoistoiminta on arvokasta työtä, niin yksilölle kuin yhteiskunnallekin ja sen kautta syntyy vahva yhteiskunnallinen luottamus ja sosiaalinen pääoma (Kansalaisareena 2023).

Punaisessa Ristissä vapaaehtoisena on mahdollista toimia itselleen tärkeäksi koetun asian puolesta. Siellä pystyy tekemään hyvää ja auttamaan avun tarvisijoita. SPR:n vapaaehtoisena pääsee edistämään inhimillisyyttä ja puolustamaan heikoimmassa asemassa olevia. (Suomen Punainen Risti 2023c) Erilaisia vapaaehtoistyön vaihtoehtoja on paljon ja jokaiselle löytyy varmasti se itselleen sopiva tapa auttaa.

Nuoret vapaaehtoiset pääsevät SPR:ssä tekemään kaikkea mitä muutkin vapaaehtoiset. Nuorille suunnattuja vapaaehtoistoiminnan muotoja on esimerkiksi kerho- ja leiritoiminta, nuorisoryhmä- ja kansainvälinen nuorisotoiminta, sekä vaikuttamistoiminta. Vaikuttamistoimintaan kuuluu valtakunnallinen nuorisotoimikunta ja piirien nuorisotoimikunnat. Piirin nuorisotoimikunnassa nuorella on mahdollisuus osallistua, kehittää, vaikuttaa ja tehdä yhteistyötä. Nuorille pitää kehittää sellaista vapaaehtoistoimintaa, jonka he kokevat tärkeäksi ja mielekkääksi. Nuoret ovat vapaaehtoisina hieman erilaisessa asemassa kuin esimerkiksi vanhemmat ihmiset. He saattavat muuttaa pois paikkakunnalta opiskelun, perheen tai muun syyn vuoksi. Heidän vapaa-aikansa määrä saattaa muuttua perhe- tai työtilanteiden takia ja vapaaehtoistyö voi kestää lyhyemmän ajan esimerkiksi näiden syiden takia. Nuorten vapaaehtoisten muuttuvia elämäntilanteita pitää myös ymmärtää ja heitä ei voi jättää ulkopuolelle sen vuoksi, että he voivat olla vapaaehtoisia esimerkiksi vain lyhyemmän ajan.

3.3 Nuorisotoimikunta

Nuorisotoimikunnan tehtävänä on kehittää Suomen Punaisen Ristin nuorisotoimintaa, vaikuttaa järjestössä ja yhteiskunnassa ja tehdä yhteistyötä järjestön sisällä, niin kuin ulkopuolellakin ja viestiä tehokkaasti. Nuorisotoimikunta on Suomen Punaisen Ristin nuorten oma luottamuselin, jolle piirihallitus on antanut toimivaltaa nuorisotyöhön- ja toimintaan liittyen. (Rednet 2023b)

Yleiskokouksen hyväksymä järjestön toimintalinjaus ja hallituksen hyväksymä nuorisolinjaus toimii lähtökohtana nuorisotoimikunnan toiminnalle ja alueellisesti piirihallituksen hyväksymä toimintalinjaus. Piirin nuorisotoimikunnan toiminta on tavoitteellista, se mm. tekee työlleen tavoitteet, seuraa alueen nuorten hyvinvointia ja mahdollisia haasteita ja suuntaa tarve lähtöisesti toimintaa alueella. Nuorisotoimikunta vastaa siis osaltaan nuorisotoiminnan kehittämisestä piirin alueella. Se pyrkii myös vaikuttamaan osastojen asenneilmapiiriin ja kannustaa nuorten mukaan ottamista. Nuorisotoimikunta myös arvioi kehitystarpeita ja työskentelyään säännöllisesti ja seuraa tavoitteiden saavuttamista. (Rednet 2023a)

Nuorisotoimikunta pyrkii vaikuttamaan lasten ja nuorten toimintaan liittyvissä kysymyksissä piirihallituksen päätöksiin. Sen tarkoitus on esimerkiksi viestimällä lisätä nuorisotoiminnan näkyvyyttä alueella ja kannustaa nuoria osallistumaan muuhun vaikutustyöhön, kuten piirin ja osastojen vuosikokouksiin, nuorten vuosikokoukseen ja yleiskokoukseen. Nuorisotoimikunta pyrkii tekemään yhteistyötä niin järjestön sisällä, kuin muiden toimijoidenkin kanssa. Se toimii nuorten äänenä järjestössä ja puhuu nuorten puolesta. (Rednet 2023a)

SPR Satakunnan piirin nuorisotoimikunnan toiminta on hiipunut ja loppunut muutama vuosi sitten ja nyt tarve nuorten vaikuttamiskanavalle on uuden toimintalinjauksenkin kautta ajankohtainen. Myös kentältä ja paikallisosastoilta on noussut tarve nuorten osallistamiselle ja mukaan ottamiselle nuorten toiminnan suunnitteluun ja toteutukseen. Nuorille pitää tarjota mahdollisuus osallistua, vaikuttaa ja toimia aktiivisesti Punaisen Ristin eri toimintakentillä. Nuorisotoimikunta mahdollistaa nuorten kuulemisen, kuuluksi tulemisen ja osallistamisen heihin liittyvissä kysymyksissä. Nuoret ovat oman sukupolvensa ja aikakautensa asiantuntijoita ja heiltä on mahdollisuus saada uudenlaisia, innovatiivisia ja tuoreita näkökulmia. Kun nuoret voivat osallistua päätöksentekoon, he voivat vaikuttaa siihen, miten yhteiskunta ja yhteisöt vastaavat heidän tarpeisiinsa. Nykyisten vapaaehtoisten ikä alkaa olla aika korkea ja uuden auttajasukupolven löytämiselle on suuri tarve. Nuorisotoimikunnan kautta onkin tarkoitus mahdollistaa nuorille kanava, jonka kautta he voivat vaikuttaa nuorten asemaan järjestössä ja heille itselleen suunnattuun toimintaan SPR Satakunnan Piirissä ja piirin osastoissa ja sitä kautta kehittää mielekkästä toimintaa heille. Mielekkään ja nuorten näköisen ja heitä kiinnostavan toiminnan luomisen kautta toivomme löytävämme uusia innokkaita nuoria Punaisen Ristin toimintaan mukaan.

4 TUTKIMUSMENETELMÄT

Opinnäytetyössä tehtiin tutkimusta siitä, miten toiset piirit ovat löytäneet nuoria mukaan omaan nuorisotoimikuntaansa ja kysyttiin sekä työntekijöiden, että nuorten mielipiteitä nuorisotoimikunnassa toimimisesta ja siihen mukaan liittymisestä. Tutkimuksella etsittiin hyviä toimintatapoja Satakunnan piirin nuorisotoimikunnan perustamiseen, nuorten mukaan saamiseen, osallisuuden ja vaikutusmahdollisuuksien lisäämiseen, sekä toimintaan mukaan sitouttamiseen. Kehittämistyötä tehtiin laadullisena tutkimuksena, kyselylomaketta ja ryhmähaastattelua käyttämällä. Sen lisäksi benchmarkkasin, eli vertaisarvioin kahden SPR:ssä toimivan piirin nuorisotoimikunnan ohjaajan ja nuorten kyselyiden vastauksia ja pyrin löytämään vertaisarvioinnin kautta hyviä toimintatapoja ja -muotoja Satakunnan piirin omaan käyttöön.

4.1 Laadullinen tutkimus

Laadullinen tutkimus perustuu ihmisen subjektiivisten ajatusten ja kokemusten tarkasteluun. Laadulliselle tutkimukselle on tyypillistä, että sen kautta on mahdollisuus ymmärtää tutkittavia ilmiöitä tutkimuksen kohteena olevien henkilöiden näkökulmien kautta. (Puusa & Juuti 2020, 9). Tässä kehittämistyössä oli tarkoitus tutkia kahden SPR:n piirin toimintatapoja millä he voivat löytää uusia nuoria mukaan nuorisotoimikuntaan ja sitouttaa heidät toimintaan. Laadullinen tutkimuksen käyttöä puoltaa tässä tutkimuksessa juuri tarve saada tietoon toiminnassa jo mukana olevien henkilöiden näkökulmia, hyviä ja huonoja kokemuksia nuorisotoimikunnasta. Tutkittavia henkilöitä oli myös rajallinen määrä, jolloin laadullinen tutkimus on perusteltua. Tutkimuksessa haastattelun ja kyselyn avulla selvitettiin sekä nuorten, että työntekijöiden mielipiteitä nuorisotoimikunnasta, selvitettiin toimivia tapoja löytää nuoria mukaan ja selvitettiin syitä, miksi nuorisotoimikunnassa mukana olevat nuoret ovat lähteneet mukaan ja sitoutuneet nuorisotoimikunnan toimintaan. Laadullisella tutkimuksella pyritään hankimaan tietoa tutkittavasta ilmiöstä ihmisiltä, jotka toimivat luonnollisessa ympäristössä, eli tässä tilanteessa nuorisotoimikunnassa (Puusa ym. 2020, 11).

Nämä menetelmät valitsin opinnäytetyöhöni, koska tutkittava kohderyhmä oli pieni ja tutkimus perustui heidän kokemuksiinsa. Suomen Punaisen Ristin piireistä vain kahdessa kahdestatoista on tällä hetkellä toimiva nuorisotoimikunta, joten haastateltavia tai kyselyyn vastaavia oli vain reilu kaksikymmentä ja pienelle ryhmälle nämä menetelmät sopivat parhaiten. Samalla pitkät

välimatkat eivät mahdollistaneet molempien haastattelemisista paikan päällä, kun toinen toimikunta toimii Varsinais-Suomessa ja toinen Lapissa. Tästä syystä toteutin molemmille saman kyselyn, niin että työntekijöille oli oma ja nuorisotoimikuntalaisille oma kyselynsä. Kehittämistyön tulokset perustuvat siis tämän pienen ryhmän kokemuksiin ja ajatuksiin kyselyiden ja Varsinais-Suomen nuorisotoimikunnan haastattelun pohjalta.

4.2 Haastattelu

David Silverman on todennut kirjoittamassaan laadullisen tutkimuksen opaskirjassaan, että haastattelemisen olevan ”maailman luonnollisin asia” ja se onkin yksi yleisimmistä tavoista tuottaa tieteellistä tietoa. Nuorisotutkijat ovatkin omaksuneet haastattelun osaksi omia metodeitaan, koska se toimii joustavana ja nuorten ääntä tavoittelevana menetelmänä tiedon tuottamiseen. Nuoria on haastateltu jo 1950-luvulla ja nyttemmin se on vakiinnuttanut asemansa suosituimpana tutkimusmenetelmänä nuorisotutkimuksessa. Haastattelu on tällä hetkellä jo niin tuttu menetelmä, että sitä voidaan pitää jopa hieman tylsänä tapana. Tästä huolimatta se on edelleen toimiva tapa, kun tarkastellaan esimerkiksi nuorten näkökulmia ja elämäntilanteita. (Kiilakoski, Honkatukia & Aaltonen 2018, 149) Käytin haastattelua yhtenä kehittämistyön menetelmänä. Haastattelin sekä nuorisotoimikunnasta vastuussa olevaa piirin työntekijää, että nuorisotoimikunnan jäseniä.

Nuorisotoimikunnan haastattelun toteutin ryhmähaastatteluna SPR Varsinais-Suomen piirin nuorisotoimikunnalle. Pohjana haastattelussa toimi kyselyn kysymykset. Haastatteluun osallistui seitsemän henkilöä paikan päällä ja yksi etäyhteydellä. Heidän lisäksi paikalla oli myös piirin nuorisotoimikunnasta vastuussa oleva työntekijä, mutta hän ei osallistunut tähän haastatteluun. Haastattelutilanne oli rento keskustelunomainen, missä toimikunnan jäsenet vastasivat kysymyksiini ja jatkokysymyksiini. Kun nuoret voivat osallistua haastatteluun ryhmänä, se voi vähentää haastattelijan ja haastateltavien välisiä valtaeroja ja nuoret voivat kokea haastattelun vähemmän jännittävänä, kun voivat osallistua siihen muiden nuorten kanssa. Lisäksi ryhmähaastattelussa nuoret voivat keskustella kokemuksistaan ja jakaa omia mielipiteitään ja luoda merkityksiä asioista ja tilanteista heille luontevassa keskustelutilanteessa. Yksilöhaastattelussa taas tulee esiin vain yhden henkilön subjektiivisesta kokemuksesta. (Kiilakoski ym. 2018, 154–155) Piirin työntekijän kanssa käytin yksilöhaastattelua, koska silloin pystyimme keskittymään vain hänen näkemyksiinsä.

Haastattelijana käytössäni oli faktanäkökulma, missä tutkija suhtautuu haastateltaviin asiantuntijoina asiassa mistä tutkija on kiinnostunut, eli tässä tilanteessa nuorisotoimikunnasta ja sen eri toimintatavoista ja menetelmistä. Esimerkiksi ilmiöitä tai tapahtuman kulkua, joista vain osalliset pystyvät kertomaan, pyritään kuvaavaan tällaisen haastattelumateriaalin avulla. (Kiilakoski ym. 2018, 151–152) Nuorisotoimikunnassa mukana olevat nuoret ja työntekijä ovat asiantuntijoita omassa toimessaan. Heiltä on mahdollisuus saada sen hetkinen tieto ja kokemus nuorisotoimikunnista, niissä toimimisesta, mahdollisuuksista ja haasteista. Siitä syystä haastattelu oli hyvä menetelmä selvittää näitä asioista. Haastatteluista tein muistiinpanot, joita käytin analysoidessani aineistoa.

4.3 Kyselytutkimus ja vertaisarviointi

Kyselytutkimuksella voi tarkastella ja kerätä tietoa esimerkiksi ihmisten toiminnasta ja mielipiteistä, yhteiskunnan erilaisista ilmiöistä tai asenteista ja arvoista. Kyselytutkimuksessa kysymykset esitetään vastaajalle kyselylomakkeen kautta. Kyselytutkimus on useimmiten määrällinen tutkimus, joita arvioidaan numeraalisesti. (Vehkalahti 2014, 11–13) Opinnäytetyössäni toteutin laadullisen kyselytutkimuksen, koska kyselyn tarkoitus oli selvittää nuorisotoimikunnassa mukana olevien mielipiteitä ja kokemuksia nuorisotoimikunnasta ja sen toiminnasta, ei määriä. Määrällisen ja laadullisen kyselytutkimuksen erona on se mitä tutkitaan. Määrällistä tietoa voidaan saada, kun kysytään nuorisotoimikunnan jäsenen kokouksiin osallistumismääriä ja laadullista taas, kun kysytään miksi nuori on osallistunut nuorisotoimikunnan kokouksiin. (Vehkalahti 2014, 32)

Kehittämistyössäni toteutin kaksi eri kyselyä, toisen työntekijöille ja toisen nuorisotoimikunnan jäsenille. Kyselyn kysymykset olivat avoimia, joihin vastaajat saivat vastata vapaasti. Kyselyn kautta selvitettiin molempien toimijoiden mielipiteitä heidän piirissään toimivasta nuorisotoimikunnasta, sen toimintatavoista, jäsenien sitoutumisesta ja uusien jäsenien hankinnasta. Pitkät välimatkat piirien välillä puolsi myös kyselyn toteuttamista. Ei olisi ollut mielekäästä lähteä paikanpäälle vain haastattelua tekemään, joten kyselyn kautta sain tarvittavat vastaukset. Kyselyn kautta sain myös molemmista piireistä samoihin kysymyksiin kirjalliset vastaukset, joita hyödynsin vertaisarvioinnissa ja aineiston analysoinnissa. Kyselyt valitsin myös se vuoksi, että verkossa toteutettavaan kyselyyn vastaaminen olisi mahdollisimman helppoa ja ajasta paikasta riippumatonta. Nuoret myös mielellään käyttävät älylaitteitaan ja tällöin kyselyyn vastaaminen on heille luonnollinen ja helppo tapa.

Benchmarking eli vertaisarviointi tarkoittaa hyvien ideoiden havainnointia ja vertaamista omaan toimintaan. Usein arviointia tehdään parhaaseen vastaavaan käytäntöön, kuin mikä on itsellä käytössä. Vertaisarvioinnin tarkoituksena on mm. auttaa tunnistamaan oman toiminnan heikkouksia ja kehittää niiden pohjalta uusia kehittämisideoita ja -tavoitteita. Perusideana on oman toiminnan kyseenalaistaminen ja toisilta oppiminen. (Oppariapu 2023) Vertaisarvioinnista ei aina saa valmiita vastauksia, vaan tuloksia pitää pystyä ottamaan käyttöön ja soveltamaan omaan toimintaan omien resurssien ja mahdollisuuksien mukaan (Meltwater 2021). Vertaisarvioinnin kautta tarkastelen ja kartoitan kahden muun piirin hyviä ja toimivia toimintatapoja, ajatuksia nuorisotoimikunnista ja nuorten omia kokemuksia toimikunnassa toimimisesta. Vastausten pohjalta kehitän Satakunnan piirille sopivia ja hyviksi kokemiai toimintatapoja.

4.4 Analyysimenetelmät

Laadullisen tutkimuksen analyysia voidaan tehdä monella eri tavalla riippuen siitä tavasta millä analyysia tehdään ja analyysimenetelmän pitää sopia yhteen mm. käytettävien aineistojen ja tutkittavan asian kanssa. Yleisiä tapoja tehdä laadullisen tutkimuksen aineistoanalyysia on teemoittelu, koodaaminen ja tyypittely. (Günther, Hasanen & Juhila 2024) Kehittämistyön aineiston analyysimenetelmänä käytin teemoittelua. Teemoittelussa aineistosta nostetaan esiin keskeisiä asiakokonaisuuksia eli teemoja ja teemoittelua käytetään usein haastatteluaineiston analysoinnissa. Haastattelun teemat eivät aina ole samoja kuin analyysin tuloksena syntyvät teemat ja on tärkeää, että lopulliset teemat nousevat analyysin tuloksena, jolloin vastauksia ei vain sijoitella valmiiksi suunniteltujen teemojen alle, vaan aineiston analyysin kautta voi nousta esiin erilaisia, uusia teemoja. (Günther ym. 2024) Haastattelun kysymysten luonnin aikana on valmiiksi pohdittu teemoja minkä ympärille kysymykset rakentuvat. Haastattelussa voi nousta esiin erilaisia toistuvia asioita, eli uusia teemoja, jotka nostetaan esiin analyysin aikana. On siis hyvä, että haastattelija on avoimella mielellä, eikä jumittunut alkuperäisiin teemoihin, jolloin tutkittavasta aineistosta voidaan saada paljon enemmän irti.

Analyysimenetelmänä kyselyiden ja haastattelujen aineistojen analyysiin käytin teemoittelua. Kysymykset molemmissa nivoutuivat viiden teeman ympärille, joita olivat omat kokemukset nuorisotoimikunnasta, sitoutuminen, toimintatavat, uusien jäsenien hankinta ja vaikutusmahdollisuudet. Nuorisotoimikunnan jäsenien kyselyssä ja haastattelussa pääteemoina oli omat kokemukset, vaikutusmahdollisuudet ja uudet jäsenet ja työntekijöiden kyselyissä ja haastatte- luissa pääteemoina oli toimintatavat, omat kokemukset, sitoutuminen ja uudet jäsenet. Teemat

valikoituivat nuorisotoimikunnan perustamiseen liittyvien havaintojen ja pohdintojen ympärille. Teemoja pohtiessani miettein, mitä erilaisia keinoja tarvitaan, jotta nuorisotoimikunta voitaisiin perustaa. Tarvittaisiin toimikuntaan jäsenet, mutta mistä ja miten heidät saadaan mukaan. Sen jälkeen nuoret pitäisi myös saada sitoutumaan toimikuntaan, jotta sen toiminnalla olisi jatkuvuutta. Tarvitaan hyvät toimintatavat, jotta toiminta olisi suunnitelmallista ja järkevää. Pohdin myös nuorisotoimikunnan toimintaa ja vaikuttaminen on siinä pääroolissa, joten halusin kuulla kokemuksia myös vaikuttamismahdollisuuksista. Sen lisäksi oli mahdollisuus vapaaseen sanaan, omiin ajatuksiin ja kehittämisideoihin nuorisotoimikuntaa ajatellen. Näiden pohdintojen kautta valikoituivat teemat ja niiden ympärille rakentuivat kyselyt ja haastattelut. Teemoittelu toimi tässä työssä hyvin, koska tutkimusongelmat olivat selvien teemojen takana. Tutkittavat asiat jäsenyivät selkeästi, kun tietoa tarvittiin tietyistä selkeistä asiakokonaisuuksista, eli teemoista. Näin ollen teemoittelu on perusteltu laadullisen aineistoni analysointimenetelmä.

5 TULOKSET JA ANALYYSI

Tutkimuksen aineistoksi sain haastattelujen muistiinpanot ja vastauksen kyselyistä. Molempien piirien nuorisotoimikunnissa on yhdeksän jäsentä ja yksi työntekijä ja työntekijä toimii toimikunnan sihteerinä Varsinais-Suomen piirin toimikunnassa. Lapin piirin toimikunnassa sihteeri valitaan joka kokouksessa ja useimmiten sen tehtävän saa piirin työntekijä. Varsinais-Suomen piirin haastatteluihin osallistui piirin työntekijä ja seitsemän nuorisotoimikunnan jäsentä yhdeksästä. Kyselyihin vastasi kaksi työntekijää kahdesta ja seitsemän nuorisotoimikunnan jäsenestä 18:sta, niin että viisi oli Varsinais-Suomen ja kaksi Lapin piirin jäsentä.

Aineistoa lähdin analysoimaan teemoittelun pohjalta. Sekä haastattelun, että kyselyiden kysymysten teemoiksi nousi toimikunnan toimintatavat, omat ajatukset toimikunnasta, vaikutusmahdollisuudet, sitoutuminen ja uudet jäsenet. Vaikka teemat olivatkin samat, niin painotukset haastattelun ja kyselyiden kohdalla oli hieman erilaiset. Haastattelun pohjana toimi kyselyiden kysymykset, mutta haastattelu oli enemmän keskustelun omainen, eikä sitä siis toteutettu perinteisesti kysymys ja vastaus kaavalla.

5.1 Varsinais-Suomen piirin nuorisotoimikunnan haastattelu

Kävin tutustumassa SPR Varsinais-Suomen piirin nuorisotoimikuntaan ja haastattelin sekä toimikunnan jäseniä, että nuorisotoimikunnassa sihteerinä ja ohjaajana toimivaa piirin työntekijää. Nuorisotoimikuntalaisten tapaaminen tapahtui heidän kokouksensa yhteydessä, jossa sain oman puheenvuoron haastattelua varten. Toimikunnan jäsenille oli tiedotettu etukäteen, että olin osallistumassa heidän kokoukseensa ja haastattelin heitä siellä opinnäytetyötäni varten nuorisotoimikunnan toimintaan liittyvissä asioissa. Pääsin haastattelun lisäksi katsomaan heidän kokoustoimintaansa ja havainnoimaan yleistä ilmapiiriä. Ennen kokouksen alkua haastattelin piirin työntekijää. Sain heiltä kaikilta paljon tietoa ja ajatuksia oman piirin nuorisotoimikunnan perustamiseen, tulevaan toimintaan ja toimintatapoihin.

Työntekijän haastattelussa vahvimpana teemana oli heidän nuorisotoimikuntansa toimintatavat. Varsinais-Suomen piirin nuorisotoimikunnassa on tällä hetkellä yhdeksän jäsentä ja lisäksi työntekijä toimii sihteerinä. He kokoustavat noin kerran kuukaudessa. Paikallisosastot asettavat ehdolle omia nuoriaan ja nuorisojäseniä informoidaan nuorisotoimikunnasta ja sinne hakeutumisesta mm. lähettämällä sähköpostia. Nuoria rekrytoidaan myös henkilökohtaisesti niin työn-

tekijän kuin osastojen luottamushenkilöiden toimesta. Työntekijä esittää jäseniä piirihallitukselle, joka nimeää uuden nuorisotoimikunnan. Uusien nuorten mukaan löytäminen on työntekijä haaste, koska SPR ole tällä hetkellä kovinkaan hyvin nuorten tiedossa. Punainen Risti on nimellä tuttu, mutta ei tiedetä mitä järjestö tekee ja miten mukaan voi päästä. Tästä voikin päätellä, että tärkeää olisi viedä tietoa ulospäin nuorille, jotta tieto leviäisi nuorten keskuuteen. Yhteydenpitoon toimikuntalaisten kanssa on perustettu jäsenille oma Teams-kanava ja Whatsapp-ryhmä. Sen lisäksi käytössä on sähköposti esimerkiksi virallisten kokouskutsujen ja esityslistojen lähettämiseen. V-S:n piirin toimikunta asettaa itselleen tavoitteet ja heillä on yksi isompi teema yhdelle vuodelle ja silloin heidän on helppo keskittyä tähän, eikä toiminta lähderönsyilemään. Tekeminen on ominaista heidän nuorisotoimikunnalleen. Nuoret saavat toteuttaa erilaisia tapahtumia ja olla tukena ja apuna osastojen järjestämässä nuorten toiminnassa. He siis suunnittelun ja kehittämisen lisäksi saavat myös toteuttaa tapahtumia itse.

Nuorisotoimikunnan jäsenten haastattelussa tuli ilmi paljon samoja ajatuksia, kuin työntekijänkin haastattelussa. Jäsenet painottivat toimintatavoissa toiminnallisuutta, eli kokousten lisäksi on innostavaa tehdä ja toteuttaa esimerkiksi erilaisia tapahtumia ja tehdä myös jotain spesiaalia. Jäsenet arvostavat myös työntekijän roolia. On tärkeää, että työntekijä on tuttu henkilö, joka huolehtii toimikunnan toiminnasta ja auttaa ja tukee toimikuntaa. Hyväksi toimintatavaksi toimikunnan jäsenet kokevat myös, että toiminta on heidän näköistensä. Eli on tärkeää, että he saavat järjestää sellaista toimintaa ja voivat vaikuttaa toimikunnassa sellaisiin asioihin, jotka he kokevat itselleen tärkeäksi.

Toiseksi isoksi teemaksi nousi nuorten sitoutumaan toimikuntaan. Työntekijä kertoi, että tekeminen on tälle toimikunnalle ominaista. Nuoret sitoutuvat mukaan, kun saavat tehdä itselleen merkityksellistä toimintaa. Nuorisotoimikunnalla on oma toimintaraha, jonka he saavat käyttää esimerkiksi erilaisten tapahtumien järjestämiseen. Sen lisäksi toimikunnalle järjestetään kaksi kertaa vuodessa virkistystapahtuma, heitä koulutetaan tarpeen mukaan ja he käyvät vierailuilla. Nuorisotoimikunta tekee myös yhteistyötä eri toimijoiden, kuten kuntien ja partion kanssa. Nuorisotoimikunta saa vastuuta myös järjestää erilaisia tapahtumia yhteistyössä ja omatoimisesti ja he ovat myös saaneet tuetusti kouluttaa uusia nuoria mukaan mm. ystävätoimintaan. Nuoret sitouttaa toimintaan mukaan mielekäs tekeminen yhdessä toisten kanssa. Haastattelun pohjalta voi siis todeta myös, että vastuun saaminen ja kantaminen, nuoriin luottaminen ja kiitos ja palkitseminen sitouttaa mukaan nuorisotoimikunnan toimintaan. Nuoret saa haastattelun perusteella sitoutumaan mukaan nuorisotoimikuntaan, kun he kokevat saavansa tehdä itselleen

merkityksellistä toimintaa ja olla konkreettisesti mukana toiminnan järjestämisessä, ei vain suunnittelemisessa. Nuorisotoimikunnassa toimiminen pohjautuu vapaaehtoisuuteen, joten palkitseminen erilaisten virkistyspäivien, koulutusten ja vierailujen kautta saa myös nuoret pysymään mukana. Ja nuorien osallistaminen ja vastuuttaminen toiminnan suunnitteluun ja toteuttamiseen pitää myös nuoret mukana, kun he tuntevat saavansa oikeasti vaikuttaa ja tehdä asioita ja kantaa näistä myös vastuuta.

Toimikunnan jäsenien haastattelussa nuoria sitouttavaksi toiminnaksi nousi vahvasti toiminnallisuus, eli kokoustamisen lisäksi on tärkeää, että on myös toiminnallisuutta mukana. Se lisää mielekkyyttä mukana olemiseen ja toimii kokoustamisen vastapainona. He eivät kokeneet houkuttelevaksi toimikuntaa, joka vain kokoustaa. Jäsenet kertoivat, että heidät on saanut sitoutumaan toimikuntaan se, että on saanut tutustua uusiin ja ihaniin ihmisiin ja yhdessä tekeminen heidän kanssaan on kivaa. Toimikuntaan hakeutuu samantyyppisiä ihmisiä, joilla on sama into ja palo tehdä sitä työtä. Toiminta mitä he järjestävät on toimikunnan näköistä, eli he saavat järjestää sellaista toimintaa mitä haluavat ja minkä kokevat tärkeäksi. Toimikunnassa voi myös heittäytyä ja tehdä jotain spesiaalia toimintaa. Mukana pysymistä myös perusteltiin sillä, että ”on pakko”, koska on pelko, ettei tilalle löydetä uutta jatkajaa. Onnistumiset ruokkivat myös sitoutumista, eli kun saa onnistuneesti toteutettua esimerkiksi tapahtuman, se innostaa jatkamaan mukana. Työntekijällä on myös jäsenien mukaan iso rooli nuorisotoimikunnassa. On hyvä, kun toimintaa ohjaa yksi henkilö, joka on tuttu ja huolehtii ja tukee toimikuntalaisia ja toimikunnan työtä.

Kolmantena teemana työntekijän haastattelussa nousi esiin uusien nuorien mukaan saaminen. Uusien nuorten mukaan löytäminen saattaa olla haastavaa ja vaatii työtä. Työntekijä kertoo, että nuori pitää kysyä mukaan ja valjastaa rekrytointiin mukaan myös osastojen ihmiset, jotka tuntevat oman osastonsa nuoret ja voivat ehdottaa omia ehdokkaitaan. Nuoria kannattaa kysyä mukaan henkilökohtaisesti. Tämä asia tuli esiin myös kyselyssä. Muina keinoina uusien nuorten tavoittamiseen ja rekrytoimiseen työntekijä mainitsi nuorisojäsenille suunnatun infokirjeen/- sähköpostin, missä toimikunnan toimintaa esitellään ja tiedon vienti eteenpäin myös erilaisten tapahtumien kautta nuorille.

Nuorisotoimikunnan jäsenten mielestä uusien nuorien mukaan saamiseen parhaat keinot ovat kontaktoida ja rekrytoida nuoria henkilökohtaisesti, eli pitää kysyä suoraan ja ehkä vähän myös ”tuuppia” mukaan. Pitää olla sinnikäs, eikä saa luovuttaa, jos nuori ei heti lähde mukaan. Tässä

tilanteessa kannattaa heidän mukaansa houkutella ja kannustaa mukaan. He kertoivat itse tulensa mukaan työntekijän kysymisen kautta. Kiinnostus nuorten toiminnan kehittamisestä ja järjestämisestä oli myös syy lähteä toimikuntaan mukaan.

5.2 Kyselyn ja vertaisarvioinnin tulokset

Toteutin kyselyn verkossa, minne sekä nuorisotoimikuntien jäsenet, että työntekijät kävivät jättämässä vastauksensa. Työntekijöiden ja nuorisotoimikunnan jäsenten kysymykset olivat erilaiset ja vaikka teemat olivat samoja, niin painotukset olivat hieman erilaisia. Toimikunnan jäsenten kyselyssä painotettiin enemmän heidän omaa kokemustaan nuorisotoimikunnassa toimimisesta ja miten he ovat itse päätyneet mukaan toimintaan, kun työntekijöiden kyselyssä taas painotettiin heidän toimikuntansa toimintatapoja ja uusien nuorien rekrytointia. Tästä syystä käsittelen työntekijöiden kyselyn ja jäsenten kyselyn erikseen.

Kyselyiden aineistoa analysoin siis teemoittelun kautta, niin kuin haastatteluidenkin kohdalla. Kysymysten teemat olivat samat kuin haastatteluissakin, eli toimikunnan toimintatavat, omat ajatukset toimikunnasta, vaikutusmahdollisuudet, sitoutuminen ja uudet jäsenet. Vaikka painotukset olivat hieman erilaiset, niin vastaukset molemmilla ryhmillä olivat kuitenkin hyvin yhteneväisiä ja molemmilla ryhmillä oli hyvin samankaltaisia ajatuksia ja kokemuksia.

Ensimmäinen tema työntekijöiden kyselyssä on heidän nuorisotoimikuntien toimintatavat. Kyselyssä Varsinais-Suomen piirin työntekijä painotti, että nuorisotoimikunnan perustaminen kannattaa pohjautua tarpeeseen. Nuorisotoimikuntaa ei tule perustaa sen takia, että on mukavaa, kun piirissä on nuorisotoimikunta. Toiminnan on oltava perusteltavissa. Heillä nuorisotoimikunta on, koska se lukee piirin työjärjestyksessä ja piirihallitus on alun perin halunnut nuorisotoimikunnan. Varsinais-Suomen piirissä halutaan, että vapaaehtoiset ovat mukana kehittämässä toimintaa ja toimivat asiantuntijoina omassa toimikunnassaan, eli tässä tilanteessa nuorisotoimikunnassa. Niin kuin haastattelussa tulikin jo ilmi, niin heidän nuorisotoimikuntalaisensa valitaan niin, että paikallisosastot esittävät nuoria toimikuntaan ja työntekijä voi myös itse pyytää tunteviaan nuoria mukaan. Ehdokkaista piirihallitus valitsee nuorisotoimikuntaan jäsenet. Hallitus kuuntelee piirin työntekijää valinnoissa. Useimmiten tilanne on kuitenkin sellainen, että kaikki ehdokkaat pääsevät mukaan. Nuorisotoimikuntalaisia on rekrytoitu mm. järjestön sisäisesti, kuten osastoviestinnän, nuorisojäsenviestinnän ja sosiaalisen median, sekä puskaradion kautta. Kyselystä ei selviä, mikä näistä edellä mainituista tavoista olisi toiminut parhaiten. Varsinais-Suomen piirin nuorisotoimikunta tekee itselleen omat tavoitteet ja työntekijä tukee heitä

tavoitteiden saavuttamisessa. Piirihallitus saattaa myös haastaa toimikunnan tavoitteita ja tehtäviä. Piiri mahdollistaa ja avustaa toimikunnan toiminnan toteuttamista, niin rahallisesti, kuin työntekijän panoksena. Toimikunta on heillä hyvin aktiivinen ja halukas kehittämään toimintaa. Nuorisotoimikunta toivoo myös yhteistyötä muiden nuorisotoimikuntien kanssa.

Lapin piirin työntekijä vastaa kyselyssä, että heillä nuorisotoimikunta pohjautuu perinteeseen. Toimikunta on toiminut Lapin piirissä jo pitkään. Nuorisotoimikunnan toiminnan mahdollistaa resurssointi, eli heillä on kokoaikainen nuorten toiminnan koordinaatiosta vastaava työntekijä. Tämä mahdollistaa tuen ja avun nuorisotoimikunnan toiminnalle. Toimikunta tukee osastojen nuorisotoimintaa ja ovat myös mukana piirin toiminnan kehittämisessä. Nuorisotoimikunnan teemoina on yhdenvertaisuus, moninaisuus ja suvaitsevaisuus ja nämä teemat läpileikkaavat kaikkea heidän toimintaansa. Nuorisotoimikunta kokoontuu säännöllisesti Teamsin välityksellä ja mahdollisuuksien mukaan myös livenä. Heillä haasteena on myös pitkät välimatkat ja korona aikana meinasi nuorisotoimikunnan toiminta hiipua, koska kaikki toiminta oli täysin etänä ja sen kautta yhteistyö oli haastavaa. Heillä on mukana eri ikäisiä nuoria (14–27-vuotiaita) ja erilaiset elämäntilanteet haastavat myös yhdessä tekemistä, koska yhteisen ajan löytäminen on hankalaa. Yhteydenpito hoidetaan heillä Whatsapp-ryhmän kautta. Tämänhetkiset toimikunnan jäsenet ovat nuoria, jotka ovat olleen jo aiemmin paikallisosastojen toiminnassa mukana. Lapin piirin työntekijä toivoo myös lisää yhteistyötä nuorisotoimikuntien ja heidän kanssansa työskentelevien välillä ja se voisi olla esimerkiksi yhteydenpitoa ja ajatusten vaihtoa. Hän kokee myös tarvittavan lisää ääntä järjestön sisällä nuorten toiminnasta.

”Jos nuoria tarvitaan, on parempi kuunnella heitä ja ottaa heidän ajatukset ja ehdotukset tosissaan.”

Toisena teemana nousi esiin sitoutuminen ja myös sen haasteet. Varsinais-Suomen piirin työntekijä kokee haasteena toimikunnan toiminnalle on sitoutumisen. Kiitos, palkitseminen ja yhteinen mielekäs tekeminen sitouttaa nuoret mukaan, mutta kun nuorista on kyse, niin haasteena toimintaan sitoutumiselle on esimerkiksi elämän muut kiireet ja paikkakunnanvaihdokset.

Lapin piirissä nuoret sitoutetaan toimintaan mukaan mm. ryhmäytymisviikonlopun ja yhteisten projektien kautta. Eli yhteinen tekeminen ja toisiin tutustuminen on avainasemassa heilläkin. Nuorisotoimikunta kutsutaan myös piirin ja järjestön yhteisiin tapaamisiin, kuten piiriseminaariin ja yleiskokoukseen, joiden kustannukset piiri maksaa. Lapin piirissä piirin toiminnanjohtaja ja piirihallitus ottaa nuoret huomioon tasa-arvoisesti, mikä lisää varmasti halukkuutta lähteä ja olla toimikunnassa mukana.

Uusien nuorien rekrytointi mukaan toimintaan on kolmantena teemana. Varsinais-Suomen piirin työntekijä kokee, että nuorisotoimikunnan toiminnan kautta on löytynyt uusia nuoria mukaan heidän piirinsä toimintaan. Nuoret ovat olleet osastojen tukena rekrytoinneissa, he ovat kertoneet ajatuksiaan, miten uusia nuoria löytyy ja ovat yhdessä osastojen kanssa järjestäneet nuorille suunnattuja tapahtumia. Tätä kautta on saatu innostettua uusia nuoria mukaan.

Lapin piirin toimikunnan jäsenet haluavat edistää nuorten mukaan pääsyä Punaisen Ristin toimintaan. Haasteena he kokevat mm. tavoittaa nuoria, jotka eivät tunne Suomen Punaista Ristiä tai ole jo mukana sen toiminnassa. Nuoria on rekrytoitu mukaan osastojen eri toimintaryhmistä ja heidän kaveripiireistään on myös löytynyt ihan uusiakin toimijoita mukaan. Toimikunnasta on informoitu myös eri sosiaalisen median kanavissa, mutta tämä ei ole heillä tuottanut tulosta juuri ollenkaan. Uusia nuoria ei olla vielä erityisemmin löydetty mukaan toimikunnan toiminnan kautta. Mutta potentiaalia tässä on ja kehitystyötä sen eteen tehdään. Osa toimikuntalaisista on saanut innostettua kavereitaan mukaan ja erilaisten projektien kautta on yritetty innostaa uusia nuoria. Koulu- ja oppilaitosyhteistyö on heillä myös kehitystyön alla ja sen toivotaan tuottavan tulosta tulevaisuudessa.

Nuorisotoimikunnan jäsenten kyselyssä teemoittelen vastaukset hieman eri tavalla. Teemoina ovat miten ja miksi he ovat itse päätyneet nuorisotoimikuntaan, oma rooli nuorisotoimikunnassa, uudet jäsenet ja toiveet ja kehittämisisideat.

Ensimmäisenä teemana käsittelen miten ja miksi mukana olevat jäsenet ovat lähteneet mukaan nuorisotoimikuntaan. Isoimpana asiana mikä on saanut heidät mukaan nuorisotoimikuntaan jäsenten kohdalla nousi halu vaikuttaa ja mahdollisuus tutustua ja toimia toisten nuorten kanssa. Tämä tuli esille lähes jokaisen kohdalla. Tämän lisäksi esiin nousi halu tehdä hyvää ja auttaa, mahdollisuus nähdä ja kokea uutta, kiinnostus järjestötyöhön ja nuorten asioihin, sekä halu edetä osaston hallitustoimintaan tulevaisuudessa. Suurin osa jäsenistä olivat kuulleet nuorisotoimikunnasta ja lähteneet siihen mukaan oman osaston tai piirin työntekijän kautta. Kaikki kyselyyn vastanneista ovat myös olleet SPR:n toiminnassa mukana jo aiemmin ja kaksi heistä on ollut nuorisotoimikunnassakin jo aiemman toimintakauden.

”Halu vaikuttaa nuorten asioihin. Halu ehkäistä yksinäisyyttä. Tuoda ihmisiä yhteen erilaisten tapahtumien muodossa. Jokin yhteinen tekeminen yhdistää ihmisiä. Myös tehdä yhdessä muiden nutolaisten kanssa. Edistää hyvää.”

”Mahdollisuus vaikuttaa. Mahdollisuus tutustua muihin nuoriin muista osastoista”

”Mahdollisuus nähdä ja kokea paljon uutta.”

Millaisena jäsenet kokevat oman roolinsa toimikunnassa tai toivovat sen olevan siellä oli toinen selkeä teema. Tässä kysymyksessä isoon rooliin nousi vaikuttaminen. He toivovat voivansa vaikuttaa, saada aikaan positiivisia muutoksia ja järjestää mielekästä ja tarpeeseen tulevaa toimintaa. Oman osaamisen ja näkemysten tuominen toimikuntaan nousi myös esille. Nuorisotoimikunnassa halutaan myös tukea paikallisosastojen nuoria ja tehdä yhteistyötä valtakunnallisen ja toisten piirien nuorisotoimikuntien ja toisten nuorien kanssa. Nuorisotoimikunnan jäsenet kokivat, että heillä on toimikunnassa mahdollisuus vaikuttaa. Osa kokee ja on kokenut saavansa vaikuttaa nuorisotoimikunnan kautta. Toki pääasiassa vaikutusmahdollisuudet keskittyvät siihen mitä ja miten nuorisotoimikunta toimii ja mitä oman piirin alueella tehdään. Osa on päässyt myös kokemaan vaikuttamismahdollisuuksia isoissakin asioissa mm. nuorten yleiskokouksen kautta. Siellä on päästy vaikuttamaan ihan koko järjestöä koskeviin asioihin. Uudet jäsenet uskovat myös voivansa vaikuttaa ja ovat luottavaisin mielin sen suhteen.

”Koen pystyväni vaikuttamaan. Nuorten yleiskokouksessa huomasin kuinka suuriin asioihin voi olla osana vaikuttamassa.”

”Saamme vaikuttaa, kun olemme itse aktiivisia.”

”Olen nyt ensimmäistä kertaa mukana, mutta näen että tämä on oiva paikka vaikuttaa ja ottaa kantaa juuri niihin itselle tärkeisiin ja merkittäviin asioihin.”

Kolmantena teemana on uudet jäsenet ja miten heitä saisi mukaan nuorisotoimikuntaan. Vastauksista ilmenee, että uusia nuoria/nuorisotoimikunnan jäseniä heidän mielestään löytää parhaiten jo toiminnassa mukana olevien nuorten joukosta, henkilökohtaisesti mukaan pyytämällä. Sen lisäksi esiin nousee sosiaalisen median eri kanavat, kouluvierailut ja se, että pitää mennä sinne missä nuoret ovat ja kohdata heidät siellä. Myös vetävää vaikutusmahdollisuuksia esiin nostavaa mainosvideota ehdotettiin yhdeksi keinoksi tavoittaa nuoret. Kyselyn pohjalta voi todeta myös, että mielellään mukaan otettaisiin myös sellaisia jäseniä, joilla ei ole aiempaa kokemusta SPR:stä. He voisivat tuoda ihan uusia ajatuksia ja ideoita esiin, eikä heillä ole vielä rutiinimaisia toimintatapoja. Haasteina toki tällaisessa tilanteessa todettiin olevan tietämättömyys järjestöstä, sen periaatteista ja arvoista. Sen takia toimikunnan toiminnan alussa kuluu paljon aikaa perehdyttää täysin uusi ihminen järjestön asioihin ja toimintatapoihin.

Neljännän teeman ympärillä yleisiä ajatuksia ja kehitysideoita kysyttäessä jäseniltä nousi esiin, että nuorisotoimikunta on huippujuttu ja he voivat olla siellä toimiessaan nuorten ääni ja edistää nuorten asioita. Nuorisotoimikunnassa opetetaan jäsenille järjestötoiminnan asioita, kokoustamisesta, miten asioita hoidetaan ja miten järjestön sisäiset asiat toimivat. Tämä antaa valmiudet nuorille hakeutua jatkossa myös muihin luottamustehtäviin niin SPR:ssä kuin mahdollisesti

muissakin järjestöissä. Esille nousi myös toiminnan monipuolisuus ja monikulttuurisuuden huomiin ottamista. Haluttiin, että toiminta olisi omien arvojen mukaista ja toiminnan suunnittelussa otettaisiin nämä arvot huomioon. Pohdittiin myös nuorisotoimikunnan roolia, onko se vaikuttaja, konsultoiva vai toiminnan järjestäjä vai kaikkea tätä. Vastauksissa todettiin myös, että toimikunnan vastuulla ei voi olla yksin keksiä ratkaisua nuorten toimintaan mukaan saamiseen, vaan he voivat olla tukemassa ja ideoimassa yhdessä muiden kuten paikallisosastojen kanssa näitä ratkaisuja. Vastauksissa toivottiin myös, että lisättäisiin nuorille toimintaa ja sen tiedottamista kohderyhmälle.

”Nuorisotoimikunta vaikuttaa paikalta, jossa pääsee alueen muiden nuorten/nuorten asioista kiinnostuneiden ihmisten kanssa ideoimaan ja tekemään sellaista minkä kokee tärkeäksi itselleen. Olla nuorten ääni ja edistää nuorten asioita.”

”Nuorisotoimikunta on huippu!”

Vertaisarvioin kyselyiden pohjalta kahden piirin nuorisotoimikuntien toimintaa ja toimintatapoja. Vastaukset piirien välillä olivat hyvin samankaltaisia ja johtopäätökset samansuuntaisia kuten kyselyn tuloksista käy ilmi. Kahden piirin toimintatapojen vertailua ei siis oikeastaan voinut tehdä, kuin vain muutamassa kohdassa. Toimintatavoissa ja syissä miksi nuorisotoimikunta piirissä on oli pieniä eroja. Toisessa piirissä nuorisotoimikunnalla oli jo pitkät perinteet ja se jatkoi nuorisotoimikunnan ylläpitoa. Toisessa piirissä taas nuorisotoimikunta oli kirjattu piirin työjärjestykseen. Toinen piiri myös painotti tarvelähtöisyyttä nuorisotoimikunnan perustamista ajatellen. Toinen selkeä eroavaisuus löytyi toimintatavoista. Siinä toisella piirillä valittiin yhdeksi vuodeksi kerrallaan yksi teema, jonka puitteissa toimittiin ja toisen piirin kohdalla taas oli useampi teema, jotka läpileikkaavat kaikkea heidän toimintaansa. Itse pohdin aloittavan nuorisotoimikunnan kohdalla, että on parempi aloittaa yhdestä teemasta kerralla ja keskittyä siihen. On toiminnan alussa ja käynnistämässä paljon muutakin opittavaa, sekä minulla työntekijänä, että uusilla nuorisotoimikuntalaisilla, joten tehtävien on hyvä olla mahdollisimman selkeitä ja rajattuja, jottei tehtävät ala rönsyilemään. Myöhemmin kun toiminta on vakiintunut, voi miettiä asiaa uudelleen ja muokata ja kehittää sitä tarpeen mukaan. Muutoin vertaisarvioinnin tuloksia voi ajatella niin, että koska molemmilla toimikunnilla toimintatavat ja kokemukset ovat hyvin samankaltaisia, niin ne ovat varmasti koettu oikeanlaisiksi tavoiksi ja näitä samoja toimintatapoja on hyvä kokeilla myös meidän piirimme nuorisotoimikunnassa ja tarpeen mukaan jatkokehittää ja muokata niitä vieläkin paremmiksi.

6 YHTEENVETO JA KEHITTÄMISEHDOTUKSET

Opinnäytetyöni kehittämistyön tarkoituksena oli selvittää millaisilla keinoilla piirit ovat saaneet nuoria houkuteltua mukaan nuorisotoimikuntaan ja etsiä toimivia tapoja perustaa uusi nuorisotoimikunta SPR Satakunnan piiriin. Pohdin myös vastausten perusteella millaisia hyviä toimintatapoja heillä nuorisotoimikunnassa on ja miten toimikunnan jäsenet itse kokevat nuorisotoimikunnassa toimimisen. Aineiston pohjalta selvisi myös millaisten syiden vuoksi toimikunnan jäsenet itse ovat lähteneet nuorisotoimikuntaan mukaan. Näiden tulosten pohjalta kehitin SPR Satakunnan piirille toimivia ja perusteluja tapoja perustaa uusi nuorisotoimikunta ja kehitystyön lopputuotoksena on nuorisotoimikunnan perustaminen.

Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen vuoden 2023 kouluterveyskyselyn mukaan terveydentilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi kokee yli kolmannes työistä ja joka viides pojista (Terveyden ja hyvinvoinnin laitos 2024a). Nuorten hyvinvointi ja sen parantaminen on tärkeässä roolissa tällä hetkellä nuorisotyön kentällä. Monet järjestöt tekevät tärkeää työtä nuorten hyvinvoinnin edistämiseksi. Mieli Ry on kutsunut vuonna 2022 kaikki halukkaat järjestöt valmistelemaan Nuorten hyvinvointiohjelmaa, jonka tarkoituksena on kehittää toimenpiteet 13–28-vuotiaiden nuorten mielenterveyskriisin ratkaisemiseksi. SPR:n turvatalot on ollut yksi 142 tahosta, jotka osallistuivat ohjelman valmistelemaan. Lopullinen ohjelma on julkaistu MIELI ry:n nimissä. Ohjelmassa 8 toimenpidettä, mistä yksi on ”Nuoret vaikuttajina”. Ohjelman mukaan nuorten kokemus osallisuus ja aktiivisuus kansaisena lisää nuorten hyvinvointia. Nuoret ovat täällä jo nyt, eivätkä vain tulevaisuus. Heidä tulee kuulla ja kuunnella ja heidän pitää päästä vaikuttamaan nuoria koskevaan päätöksentekoon ja nuorten osallisuutta, yhteiskunnallista osallistumista ja kiinnittymistä tulee tukea. (MIELI Suomen mielenterveys ry 2024) Nuorisotoimikunta Suomen Punaisessa Ristissä on osa tätä tärkeää tehtävää. Nuorisotoimikunta tukee nuorten osallisuutta, osallistumista ja kiinnittymistä järjestöön. Nuorisotoimikunnan, SPR Satakunnan piirin vaikuttamiskanavan nuorille perustaminen on hyvin ajankohtaista niin valtakunnallisesti, kuin Punaisen Ristin toimintalinjaustakin ajatellen.

6.1 Vaikuttaminen ja yhdessä tekeminen syinä mukaan lähtemiseen

Niin Varsinais-Suomen, kuin Lapin piirin nuorisotoimikuntien jäsenten kyselyissä ja Varsinais-Suomen piirin haastatteluissa nousi paljon hyviä asioita esille. Toimikunnan jäsenten vastaukset tukivat työntekijöiden näkemyksiä ja olivat samansuuntaisia kuin aiemmissa tutkimuksissa

nousseet tulokset mm. vaikutusmahdollisuuksien vaikutuksesta nuorten hyvinvointiin ja osallisuuteen. Vaikuttamismahdollisuudet luovat osallisuuden tuntua, kun kokee voivansa vaikuttaa itseään koskeviin asioihin. Osallisuuden kokemukset luovat turvallisuuden tunnetta, hyvinvointia ja uskoa tulevaan ja omiin mahdollisuuksiin. Kun ihminen kokee osallisuutta, hän kokee myös olevansa merkityksellinen osa kokonaisuutta, vaikuttavansa omaan elämäänsä ja yhteisiin asioihin. (Terveyden ja hyvinvoinnin laitos 2024b) Vastausten samankaltaisuus ja samansuuntaiset ajatukset nousivat esiin kaikkien kohdalla.

Syy miksi nuoret ovat lähteneet mukaan nuorisotoimikuntaan oli tutkimustulosten mukaan vaikutusmahdollisuudet. Myös Nuorisobarometrin tutkimuksessa todetaan, että suurin syy lähteä mukaan vaikuttamistyöhön on mahdollisuus vaikuttaa itselleen tärkeisiin asioihin ja edistää yhteistä hyvää (Myllyniemi 2013, 22). Vaikutusmahdollisuuksia painottivat jäsenet niin kyselyissä, kuin haastattelussakin ja se nousikin yhdeksi tärkeimmistä syistä lähteä mukaan nuorisotoimikuntaan. Tämä havainto todentaa ajatuksen syystä miksi Satakunnan piirillä on tarve nuorisotoimikunnan perustamiselle. Piiri tarvitsee nuorille kanavan vaikuttaa heille tärkeisiin asioihin järjestössä. Haluamme mahdollistaa, että nuoret saavat äänensä kuuluviin ja pääsevät kehittämään nuorille suunnattua toimintaa piirissä ja osastoissa. Nuoret toimivat myös oman ikäryhmänsä asiantuntijoina ja heidän mielipiteillään on merkitystä. Kun nuorille antaa mahdollisuuden vaikuttaa itselleen tärkeisiin asioihin, heidät on helpompi saada mukaan toimintaan.

Toisena syynä mukaan lähtemiselle oli yhdessä toimiminen toisten nuorten kanssa. Sosiaalisuus ja hauskanpito ovatkin tärkeitä motiiveita vaikuttamistyöhön mukaan lähtemiseen. (Myllyniemi 2013, 22). Se, että saa tehdä yhdessä saman henkisten ja samoista asioista kiinnostuneiden kanssa lisää tekemisen mielekkyyttä ja houkuttelevuutta. Yhdessä tekeminen ja vaikuttaminen itselleen tärkeisiin asioihin lisää myös yhteisöllisyyden tunnetta ja kiinnittymistä järjestön toimintaan.

Kun sekä haastattelun, että kyselyiden tuloksia peilaa aiemmin tehtyihin tutkimuksiin aiheesta, niin havaitaan paljon yhteneväisyyksiä. Jäsenet ja työntekijät nostavat esiin samoja asioita, kuin mitä tutkimuksissa kerrotaan. Nuorten osallisuus ja vaikutusmahdollisuudet lisäävät nuorten hyvinvointia ja on eriarvoisen tärkeää mahdollistaa näitä asioita. Osallisuuden kokemus lisää parempaa elämänlaatua, terveyttä ja luo helpotusta mielenterveysongelmiin ja parantaa toimintakykyä (Terveyden ja hyvinvoinnin laitos 2023, 27-28). Nuorisotoimikunta on oiva väline SPR:ssä näiden asioiden toteuttamisessa.

Toimikunnan on myös oltava kanava, jossa oikeasti saa vaikuttaa ja toimia itselleen merkityksellisten asioiden parissa ja nuoria on kuunneltava oikeasti tai into voi lopahtaa. Onnistumiset ruokkivat sitoutumista ja työntekijä omalla roolillaan edesauttaa tavoitteiden saavuttamisessa ja onnistumisissa. Nuorisotoimikunta ei voi olla vain nuorisotoimikunta, koska sellainen pitää olla, vaan nuorisotoimikunnan toiminnan on oltava tarvelähtöistä ja perusteltua ja toiminnalla ja sen kehittämisellä on oltava tavoitteet. Tavoitteet pitää lähteä tarpeesta, jolloin toiminta ja sen suunnittelu on perusteltua ja uskottavaa. Varsinais-Suomen työntekijän ajatus tarvelähtöisyydestä on siis myös minun mielestäni tärkeää. Satakunnan piirissä tarve on selvä. Meillä ei ole nuorille omaa vaikuttamiskanavaa ja sellaisen tarve on ilmeinen. Nuorisotoimikunnan yhtenä isona tehtävänä tulee Satakunnan piirissä olemaan tukea paikallisosastoja nuorten toiminnan kehittämisessä ja olla mukana tässä kehitystyössä. Nuoret ovat oman ikäryhmänsä asiantuntijoita ja heidän kuulemisensa on erittäin tärkeää, kun kehitämme heille ja heidän ikäryhmälleen toimintaa. Nuoret tietävät mitä he toiminnalta toivovat, he tietävät mistä nuoret löytyvät ja miten heitä voidaan houkuttaa mukaan. Nuorilla on iso rooli tässä kehitystyössä ja uskon sen jo kiinnostavan nuoren järjestöön ja sitouttavan mukaan nuorisotoimikunnan toimintaan. Osallistuminen ja vaikuttaminen ympäröivän yhteisön asioihin luo osallisuutta ja osallisuus mahdollistaa kiinnittymisen yhteisöön, tässä tilanteessa SPR:n toimintaan (Helminen 2015, 23). On tärkeää, että nuoret tulevat oikeasti kuulluksi, heidän mielipiteensä otetaan tosissaan ja he voivat vaikuttaa itselleen tärkeisiin asioihin. Jos nuorten puhetta ja mielipiteitä vain kuunnellaan, mutta ei lähdetä toimenpiteisiin, se saattaa aiheuttaa nuoren yhteisöstä irrottautumiseen ja toiminnan lopettamiseen.

6.2 Uusien nuorten mukaan löytäminen

Nuorten löytäminen mukaan on haastavaa, mutta ei mahdotonta. Onkin tärkeää, että työntekijä jalkautuu osastoihin ja nuorten pariin, kertoo järjestöstä, tutustuu heihin ja sitä kautta saa houkutelua uusia nuoria mukaan SPR:n vaikuttamistoimintaan. Haastetta lisää, kun puhutaan nuorista, jotka eivät ole vielä Punaisen Ristin toiminnassa mukana. Oma kokemukseni on, että tällä hetkellä nuoret eivät tunne SPR:ää kovin hyvin ja siitä syystä uusien nuorten löytäminen mukaan on haastavaa. Kokemukseni pohjaan nuorten kanssa käytyihin keskusteluihin, joissa he ovat kertoneet, ettei SPR ole heille kovinkaan tuttu ja he eivät tiedä mitä siellä voi tehdä. Paljon on siis tehtävää Punaisen Ristin tunnettavuuden lisäämiseen nuorten keskuudessa ihan valtakunnallisestikin. Ilman tunnettavuutta uusien toimijoiden mukaan löytäminen on hankalaa. Kun nuoret tietävät erilaisista mahdollisuuksista järjestössä, niin silloin heitä on varmasti helpompi

myös houkutellessa mukaan. Näen piiri- ja osastotasolla nuorisotoimikunnalla olevan myös tässä tunnettavuuden lisäämisessä ison roolin.

Tämän tutkimuksen perusteella paras tapa tavoittaa nuoria nuorisotoimikuntaa ajatellen on ottaa yhteyttä osastojen toiminnassa mukana oleviin nuoriin ja kysyä heitä mukaan henkilökohtaisesti. Nuorisotoimikuntalaisten rekrytoimista edistää se, että tuntee näitä osastojen nuoria ja voi olla heihin henkilökohtaisesti yhteydessä. Jos työntekijä on nuorelle entuudestaan tuttu, on nuoren helpompi lähteä mukaan, kuin siinä tilanteessa, ettei tunne työntekijää ollenkaan. Omalla kohdallani tämä oli nuorisotoimikunnan jäsenten hankinnassa haaste, koska olen työskennellyt järjestössä vielä niin vähän aikaa, etten ole päässyt kovinkaan moneen nuoreen vielä tutustumaan. Tulevaisuudessa rekrytointi voi olla kohdallani helpompaa, mutta tässä vaiheessa kaipasin osastojen toimijoiden apua, jotta tavoitan nämä nuoret.

Näiden jo toiminnassa mukana olevien nuorten kavereista voidaan myös löytää uusia toimijoita, kuten työntekijätkin vastauksissaan kertoivat. Rekrytointia on tehty paljon järjestön sisällä, mutta myös omissa sosiaalisen median kanavissa ja puskaradiossa. Eniten tulosta on saatu järjestön sisäisen rekrytoinnin kautta. Uusien nuorisotoimikuntalaisten rekrytoimista helpottaa havaintojeni mukaan se, että tuntee näitä mahdollisia nuoria ja kontaktoi heitä henkilökohtaisesti. Osastojen sitouttaminen nuorten rekrytointiin on varmasti myös tehokas tapa, koska he tuntevat jo oman nuorensa ja järjestön. Heidän apuaan on siis hyvä käyttää jäsenien rekrytoinnissa.

6.3 Sitoutuminen toimintaan

Sitoutuminen koettiin tutkimuksen mukaan haasteena, mikä on selvää, kun kyse on nuorista, koska nuorten elämä on kovin muutosherkkää. Nuoret voivat muuttaa uudelle paikkakunnalle esimerkiksi opintojen perässä ja elämän tilanteet ovat hyvin erilaisia ja muuttuvat herkästi. Itse ajattelenkin, että jos toimintatavat olisivat yhtenäiset eri puolilla Suomea, mitä Lapin piirin työntekijäkin painotti, niin silloin nuoren olisi helppo jatkaa toimintaa toisessa piirissä, jos muutto toiselle paikkakunnalle tulee. Tästä hyötyisivät kaikki piirit ja osastot ja myös mukana olevat nuoret. Näin ollen nuorten siirtyminen uuden osaston toimintaan olisi sujuvampaa, kun olisi jo perustiedot toiminnasta tiedossa. On toki selvää, että jokaisella on omia tapojaan tehdä työtä, mutta jos perustoiminnot olisivat samankaltaisia, niin se jo auttaisi asiaa. Esimerkiksi nuorisotoimikunnilla ja muillakin toimikunnilla on eri nimityksiä eri piireissä ja se voi jo itsessään aiheuttaa sekaannusta.

Jos puhutaan kuitenkin sitoutumisesta itse toimikunnan toimintaan, niin silloin nuorten sitoutumista vahvistaa vastausten mukaan yhdessä tekeminen ja itselleen tärkeisiin asioihin vaikuttaminen. Myös erilaiset palkitsemiset, kuten virkistäytymispäivät, tutustumismatkat ja kiitokset auttavat pysymään mukana. Toiminnan on oltava mielekäästä, jotta nuoret jaksavat pysyä mukana. Säännölliset tapaamiset ja yhteydenpito edesauttaa myös sitoutumista. Nuorten elämä on hektistä ja jos pitkään aikaan ei kuulu mitään, niin asiat unohtuvat tai tilalle tulee jotain muuta.

Työntekijän rooli nousi esiin ja pidän sitä myös itse tärkeänä. Ensinnäkin se, että piiri on resursoinut nuorisotyöhön oman tekijän mahdollistaa ylipäänsä nuorisotoimikunnan toiminnan. Sen lisäksi tuttu työntekijä madaltaa kynnystä lähteä mukaan. Työntekijän on siis hyvä jalkautua paikallisosastoihin ja tutustua siellä toimiviin nuoriin. Sen jälkeen työntekijän on mahdollisuus houkuttaa ja kannustaa nuoria mukaan toimikuntaan. Ajattelen myös, että työntekijän on oikeasti oltava kiinnostunut nuorista ja heidän asioistaan. Nuoret kyllä huomaavat, jos työntekijä ei ole täysillä mukana. Työntekijän on oltava luotettava aikuinen, joka kuuntelee ja on valmis toimimaan nuorten kanssa nuorten asioita edistämässä. Hänen on myös sitouduttava toimikunnan toimintaan. On myös tärkeää, että työntekijä on nuorten tavoitettavissa helposti, jolloin kynnys yhteydenottoon ei ole korkea. Työntekijän roolia nuorisotoimikunnan toiminnassa ei voi missään nimessä vähätellä, vaan se on erittäin tärkeää. Nuoria on osattava ohjata ja johtaa oikeanlaisilla keinoilla. Nuorten osallisuuden lisääminen vaatii aikuiselta tukea ja molemminpuolista vuorovaikutusta. Nuoria pitää kannustaa aktiivisuuteen ja omaan toimijuuteen, innostaa ja rohkaista. (Lettenmeier, Palamaa, Teerijoki & Vuojakoski 2019, 8).

6.4 Hyväksi koetut toimintatavat

Toimikunnan toiminnan on hyvä olla järjestelmällistä ja suunniteltua. Se selkeyttää tavoitteiden asettamista ja niiden saavutettavuutta, kun kaikki tietää mitä pitää milloinkin tehdä. Yksi pääteema vuodessa kuulostaa mielestäni myös järkevältä, niin kuin Varsinais-Suomessa on, koska silloin voidaan rauhassa keskittyä yhteen asiaan, eikä suunnitelmat pääse rönsyilemään. Koen myös, että yhteen teemaan keskittyminen tässä työssä auttaa nuoria sitoutumaan ja pysymään mukana, koska silloin tehtävät ovat selkeitä. Jos tuntuu, ettei tiedä yhtään mitä pitäisi tehdä ja milloin, se saattaa aiheuttaa stressiä ja kuormittumista ja mielenkiinto vähenee. Kun suunnitelmat ja tavoitteet on selkeät, se luo vakaamman pohjan toiminnalle ja sen tekemisen mielekkyydelle.

Jäsenien omat kokemukset olivat paljon samanlaisia kuin työntekijöiden vastauksista ilmenee. Näiden vastausten pohjalta voi tehdä johtopäätöksen, että nuorille on tärkeää päästä vaikuttamaan, osallistumaan ja järjestämään toimintaa heille itselleen tärkeisiin asioihin liittyen. He haluavat tutustua uusiin ihmisiin ja tehdä ja ideoida yhdessä. Toiminnallisuus nuorisotoimikunnassa on tärkeää ja työskentely ei ole hyvä olla pelkkää kokoustamista. Työntekijän rooli on tukea ja auttaa nuorisotoimikuntaa pääsemään tavoitteisiin ja olla vahvana tukena toiminnan järjestämisessä. Työntekijän tehtävänä mielestäni on pitää narut käsissä ja olla kokoava voima nuorten keskuudessa ja ilman työntekijää on vaikeaa pitää yllä nuorisotoimikuntaa ja siitä syystä onkin tärkeää, että tähän työhön on resursoitu riittävästi. Työntekijällä on oltava aikaa panostaa nuorisotoimikuntaan ja siellä toimiviin nuoriin, jotta he kokevat saavansa apua ja tukea, kun he sitä tarvitsevat.

6.5 Yhteenveto

Haastattelujen ja kyselyiden vastaukset olivat hyvin samankaltaiset ja samat asiat painoutuivat niin työntekijöiden kuin toimikunnan jäsentenkin vastauksissa. Vastauksissa oli vain pieniä viivahde-eroja. Jäsenien vastaukset tukivat myös työntekijöiden ajatuksia esimerkiksi siitä, miten nuoret oli saatu houkutelua mukaan. Työntekijöiden näkemys oli, että nuoria pitää kysyä henkilökohtaisesti ja nuoret sanoivat, että tuskin olisivat lähteneet mukaan, jos heiltä ei olisi kysytty asiaa henkilökohtaisesti.

Haastattelu ja kyselyt antoivat paljon hyviä ajatuksia ja vinkkejä siitä, miten SPR Satakunnan piirin nuorisotoimikuntaa pitää alkaa perustamaan, miten löytää ja sitouttaa nuoria mukaan. Mikä on tärkeää huomioida ja millainen rooli työntekijällä tässä kokonaisuudessa on. Koen opinnäytetyön antaneen minulle hyviä työkaluja niin nuorisotoimikunnan perustamiseen, kuin nuorten toimintaan sitouttamiseen. Myös hyviä toimintatapoja löytyi tutkimuksen tuloksena. Lähden perustamaan toimikuntaa näiden tietojen pohjalta ja uskon sen onnistuvan hyvin. Käytäntö näyttää olivatko toimintatavat oikeita, vai tarvitseeko niitä vielä kehittää ja jalostaa. Yhteistyön tekeminen tulevaisuudessa muiden nuorisotoimikuntien kanssa auttaa varmasti jatkokehittämisessä, kun pääsemme yhdessä pohtimaan kehittämisideoita ja parempia tapoja tehdä tätä työtä nuorten parissa.

Tärkeimmiksi asioiksi nimeän tutkimuksen ja oman kokemukseni pohjalta nuorten osallistamisen ja todelliset vaikuttamismahdollisuudet. Näennäisyys ei riitä, vaan nuorten on saatava oikeasti vaikuttaa. On tärkeää, että nuoret tuntevat, että heidän ajatuksillaan on merkitystä ja niitä

oikeasti kuunnellaan. Työntekijän rooli on myös isossa osassa ja työntekijän on myös itse sitouduttava mukaan nuorisotoimikunnan toimintaan. Työntekijä auttaa ja tukee ja ohjaa nuorisotoimikuntaa, mutta antaa nuorten äänen kuulua. Työntekijän on hyvä olla kokoava voima, joka pitää paketin kasassa, keskustelee ja kuuntelee nuorisotoimikuntalaisia ja auttaa ja kannustaa heitä pääsemään tavoitteisiinsa. Työntekijän on oltava myös nuorten puolella, mutta toki tarvittaessa järjen äänenä ja hän toimii myös linkkinä nuorten ja päätöksentekijöiden välillä. Nuoria on tärkeää osallistaa mukaan toimintaan ja päätöksentekoon. Heitä pitää kannustaa ja ehkä välillä hiukan tuoppiakin mukaan ja tässä työntekijän rooli on taas ilmeinen. Onnistuneen osallisuuden johtamisen keinoja on mm. aito kuunteleminen ja ymmärrys, empatiakyky, vastavuoroisuus ja molemminpuolinen arvostus, ajan antaminen ja kiireettömyys, erilaisten osallistumismahdollisuuksien luominen ja vaikutusten arvioiminen ja ymmärtäminen (Lettenmeier, Palamaa, Teerijoki & Vuojakoski 2019, 7). Näillä keinoilla mahdollistetaan tasapuolinen, arvostava ja vuorovaikutuksellinen rooli työntekijän ja nuorisotoimikunnan välillä.

Toimintatavat on oltava selkeitä ja varmasti tehokasta on, kun valitaan vuodelle yksi isompi teema ja keskitytään siihen. Nuorille on toimikunnassa annettava vastuuta, mutta työntekijän on oltava tukemassa ja auttamassa heitä tässä tehtävässä. Nuoret haluavat tehdä yhdessä toisten samanhenkisten nuorten kanssa ja vaikuttaa itselleen tärkeisiin ja merkityksellisiin asioihin. Toimintaan on hyvä sitouttaa nuoria ja siihen keinoina ovat vastuun antaminen, vaikuttamismahdollisuuksien luominen, yhdessä tekeminen, kiitos ja palkitseminen. Kun nuoret kokevat yhdessä tekemisen iloa yhteisen hyvän eteen ja yhteisöllisyyttä, he myös silloin sitoutuvat toimintaan paremmin. Nuorten yhteisöllisyyden ja osallisuuden kokemukset lisäävät nuorten hyvinvointia. On siis tärkeää luoda tällainen mahdollisuus nuorille, jotta he voivat kokea kuuluvansa yhteisöön ja merkityksellisyyttä omassa toiminnassaan.

6.6 Kehittämisehdotukset

Tämän opinnäytetyön tarkoituksena oli kehittää toimivat tavat perustaa nuorisotoimikunta SPR Satakunnan piiriin. Tällä työllä on suora vaikutus SPR Satakunnan piiriin ja välillisesti muidenkin piirien toimintaan. Työstäni kiinnostui Satakunnan piirin lisäksi Varsinais-Suomen piiri ja Lapin piiri, jotka toivoivat saavansa yhteenvedon tutkimustyöstäni. He kokivat voivansa hyötyä tutkimuksesta ja kehittää omaa nuorisotoimikunnan toimintaa työni pohjalta. Myös SPR:n keskustoimiston nuorisotyöstä vastaava työntekijä oli kiinnostunut työni tuloksista ja pyysi esittelemään opinnäytetyöni tuloksen piirien nuorisotyöntekijöiden yhteisessä palaverissa. Työn

tuloksen jalkauttaminen Satakunnan piirissä on jo toteutunut ja olen perustanut nuorisotoimikunnan. Toimikunnan perustamisessa hyödynsin tutkimuksen tuloksia ja hyväksi havaitsemiani toimintatapoja. Nuorisotoimikunnan toimintatavat olen myös pohjannut tutkimukseni tuloksiin. Toimintatavat varmasti vielä hioutuvat, kun toiminta pääsee alkamaan ja kehittyvät ajan myötä juuri meille sopiviksi.

Nuorisotoimikunta koostuu viidestä - kymmenestä, ikähaarukalta 15–29-vuotiaista nuorista. Ikähaarukasta voidaan myös joustaa, jos tarve sitä vaatii. Pääpainona toimikuntaan liittymisessä on kiinnostus nuorten toimintaa ja sen kehittämistä kohtaa Satakunnan piirin alueella. Toimikunnassa toimivan nuoren pitää olla tai liittyä ennen toimikunnan toiminnan alkua SPR:n jäseneksi.

Opinnäytetyössä haastattelin Varsinais-Suomen piirin nuorisotoimikuntalaisia ja työntekijää, toteutin kyselyn Varsinais-Suomen ja Lapin piirien nuorisotoimikuntalaisille ja työntekijöille ja vertaisarvioin kyselyjen tulokset. Näiden edellä mainittujen toimien tulosten perusteella keräsin tietoa, miten toiset piirit ovat löytäneet toimikunnan jäsenet, millaisia erilaisia keinoja heillä on ollut ja mitkä ovat toimineet parhaiten. Tutkin myös millä tavalla he ovat saaneet sitoutettua jäsenet toimikunnan toimintaan. Millaisia hyviä toimintatapoja heillä on, mitkä tukevat toimikunnan toimintaa ja uusien jäsenien hankintaa. Analysoin vastaukset ja poimin sieltä Satakunnan piirille sopivat ja parhaiten toimivat tavat toimia.

Haastattelussa ja kyselyissä selvisi, että paras tapa löytää uusia nuoria mukaan toimintaan ja meille toimivia tapoja on osallistaa paikallisosastot ja pyytää heidän rekrytoimaan omia nuoriaan. Toinen keino oli kysyä itse suoraan toiminnassa mukana olevia nuoria mukaan. Kolmantena keinona oli mainostaa sosiaalisessa mediassa, kouluilla ja mennä sinne missä nuoret ovat. Laitoin osastojen puheenjohtajille, sihteereille ja koulu- ja nuorisotyöstä vastaaville henkilöille sähköpostin, missä kerroin, että Satakunnan piiriin ollaan perustamassa nuorisotoimikuntaa. Pyysin osastoja rekrytoimaan oman osastonsa nuoria mukaan ja ilmoittamaan halukkaista nuorista minulle. Kerroimme nuorisotoimikunnan perustamisesta myös osastotapaamisissa syksyn aikana. Laitoimme mainosta SPR Satakunnan piirin somekanaviin. Esittelin nuorisotoimikuntaa myös syksyllä järjestetyssä Näin Pori Harrastaa-messutapahtumassa ja Sataedun monikulttuurisuus messutapahtumassa. Näillä keinoilla ei ollut vaikutusta. Osastojen kautta en saanut yhtään nuorta mukaan. Sosiaalinen media ei myöskään tuonut tuloksia. Messuvierailujen kautta löysimme yhden uuden nuoren mukaan nuorisotoimikuntaan ja myös paikallisosaston toimintaan.

Tehokkaimmaksi keinoksi, niin kuin tutkimuksessani tuli ilmi oli pyytää nuoria henkilökohtaisesti mukaan. Haasteena tässä oli se, että olen ollut tässä työssäni vasta vajaan vuoden, joten en tunne nuoria vielä paljoa. Minulla ei ole vielä ns. omia nuoria ja vasta tutustun osastoihin ja heidän nuoriinsa. Tiedän ja tunnen kuitenkin muutamia ja heidän kauttaan sain toimikuntaan mukaan kaksi. Kysyin heiltä henkilökohtaisesti, kun heidät tapasin ja he lupautuivat mukaan. Yksi nuori otti minuun yhteyttä, kun hän halusi palata mukaan Punaisen Ristin toimintaan ja kysyi miten se onnistuisi. Hän olisi halukas alkamaan ohjaamaan lasten kerhoa ja tämän keskustelun yhteydessä kysyin hänen halukkuuttaan nuorisotoimikunnan jäseneksi ja hän lupautui mukaan. Viides jäsen toimikuntaan löytyi toisesta verkostosta, missä oli mukana maahanmuuttaja nuoria. Yksi näistä nuorista innostui lähtemään toimikunnan jäseneksi. Yksi nuori tuli vielä osaston ehdottamana mukaan. Tämä nuori on mukana myös tämän vuoden 2024 alussa toimintansa aloittavassa osaston hallituksessa.

Nuorisotoimikunta saatiin perustettua kuuden jäsenen voimin. Mahdollisuus uusien jäsenien rekrytointiin kesken kauden on mahdollista. Eli voimme lisätä määrää, jos innokkaita nuoria vielä myöhemmin haluaa mukaan. Voimme myös rekrytoida uusia jäseniä kesken kauden, jos joku jäsenistä joutuu lopettamaan. Nuorisotoimikunnan jäseniksi ehdotettiin kuutta 16-29 vuotiasta henkilöä Satakunnan Piirin alueelta. Ehdolla olevista jäsenistä kolme on ollut aiemmin Punaisen Ristin toiminnassa mukana ja kolme tulevat järjestön ulkopuolelta. Nuorisotoimikunta nimettiin SPR Satakunnan piirin hallituksen kokouksessa helmikuussa 2024. Siellä valittiin piirihallituksen jäsenistä myös toimikunnalle puheenjohtaja, joka on toimikunnan seitsemät jäsen. Toimikunta aloittaa toimintansa tämän jälkeen järjestäytymiskokouksella, missä myös käsitellään toiminnan tavoitteet, kokoontumiskäytännöt ja muut tarpeelliset asiat.

Nuorisotoimikunnan toimintatavoista sovitaan yhdessä jäsenten kanssa järjestäytymiskokouksessa. Tutkimuksen tuloksena sain hyviä ajatuksia millaisilla toimintatavoilla voisi olla hyvä lähteä liikkeelle. Kokouksia ei kannata sopia liikaa, vaan mieluummin niin, että tarvittaessa pidetään lisää. Sopivana määränä voisi olla 4–6 kokousta per vuosi, eli 2–3 kevätkaudella ja 2–3 syyskaudella. Puheenjohtaja valitaan piirihallituksen jäsenistä ja työntekijän roolissa toimii toimikunnan sihteerinä ja nuorisotoimikunnan tukena ja apuna. Kokouksia pidetään pääosin Porissa, koska suurin osa jäsenistä on Porista. Voimme halutessamme pitää kokouksia myös muiden paikallisosastojen alueella. Kokouksiin voi osallistua livenä tai Teamsin välityksellä. Nuorisotoimikunnalle on perustettu jo Whatsapp-ryhmä missä tiedotetaan toimikunnan asioista. Sen lisäksi viralliset asiat, kuten kokouskutsut ja pöytäkirjat toimitetaan sähköpostilla.

Uutta nuorisotoimikuntaa myös koulutetaan tehtävänsä. SPR Satakunnan piiri järjestää luottamushenkilökoulutuksia kevään aikana, mihin nuorisotoimikuntakin osallistuu. Sieltä jäsenet saavat perustietoa Suomen Punaisen Ristin toiminnasta, toimintatavoista, periaatteista, arvoista ja miten käytännössä toimitaan Punaisessa Ristissä ja Satakunnan piirissä. Jo toiminnassa mukana olevat saavat koulutuksista kertausta ja uudet oppivat millainen järjestö Suomen Punainen Risti on. Näiden koulutusten jälkeen on helpompi lähteä työskentelemään, kun kaikilla on sama pohjatieto.

Nuorisotoimikunnan tavoitteisiin kuuluu nuorten toiminnan kehittäminen ja suunnittelu, osastojen tukeminen nuoriin liittyvissä asioissa ja toimikunnan mahdollisuuksien mukaisen toiminnan toteuttaminen. Toivon, että voimme tehdä yhteistyötä myös muiden piirien toimikuntien kanssa ja käydä myös tutustumassa heidän toimintaansa. Varsinais-Suomen nuorisotoimikunta toivoi myös yhteistyötä, joten sitäkin toivottavasti pääsemme kehittämään. Nämä tavoitteet jalostuvat ja toimenpiteet niiden saavuttamiselle pohdimme toimikunnan aloittaessa toimintansa.

7 POHDINTA

Osallisuuden käsite on tullut jäsentämään mm. nuorisotyön, perus- ja toisen asteen opetuksen, oppilashuollon ja kuntavaikuttamisen kysymyksiä viimeisen kahdenkymmenen vuoden aikana ja osallisuus onkin tällä hetkellä yksi nuorisotyön kuningaskäsitteistä. Kun selvitetään nuorten suhdetta lähiympäristöön, palveluihin ja laajemmin yhteiskuntaan, niin osallisuus on myös tässä keskeisenä käsitteenä. (Paakkunainen & Mykkänen 2021, 31-33) Nuorten osallisuus- ja vaikuttamistyöstä puhuminen nuorisotyössä on siis lisääntynyt viime vuosina reippaasti ja erilaisia osallisuutta ja vaikuttamista lisääviä työmuotoja kehitetään koko ajan. Näin myös järjestökentällä. Osallisuuteen terminä on vaikea olla törmäämättä tällä hetkellä, kun puhutaan nuorten kanssa tehtävästä työstä. SPR Satakunnan piirissä ei tällä hetkellä ole nuorille suunnattua vaikuttamistoimintaa, joten tarve sellaisen kehittämiseksi ja luomiselle oli selvä. Valtakunnallinen nuorisotoimikunta ja piirien nuorisotoimikuntien tehtävänä on mahdollistaa nuorille kanava, jonka kautta he voivat vaikuttaa järjestön asioihin. Opinnäytetyöni tavoitteena oli kehittää tapoja löytää uusia nuoria nuorisotoimikuntaan ja perustaa SPR Satakunnan piirille oma nuorisotoimikunta. Tässä luvussa kerron opinnäytetyön prosessista ja arvioin työni onnistumista.

Nuorten haasteet, pahoinvointi ja mielenterveysongelmat ovat iso ongelma tällä hetkellä. Osallisuus, yhteisöllisyys ja kiinnittyminen esimerkiksi johonkin järjestöön auttaa nuoria voimaan paremmin. Opinnäytetyöni aihe on siis erittäin ajankohtainen ja uskon monen muunkin järjestön ja ylipäänsä nuorten kanssa toimivien tahojen painivan näiden samojen asioiden parissa. Nuorten hyvinvoinnin parantamiseen kehitetään jatkuvasti uusia keinoja ja järjestökentällä on tässä kehittämistyössä iso rooli, koska nuoret ovat aktiivisesti mukana erilaisten järjestöjen toiminnassa. Kuuluminen johonkin yhteisöön ja voida siellä vaikuttaa itselleen tärkeisiin asioihin voi olla nuoren elämässä kannatteleva voima. On siis äärimmäisen tärkeää, että tällainen toiminta mahdollistetaan nuorille. Sen lisäksi, että opinnäytetyöstäni voivat hyötyä SPR:n muut nuorten kanssa työskentelevät tahot, niin siitä voivat hyötyä kaikki muutkin, jotka pohtivat nuorten osallisuuden ja vaikuttamismahdollisuuksien merkitystä nuorten elämässä. Monet muutkin järjestöt tänä päivänä kamppailevat uusien nuorten mukaan saamisen kanssa. Nuorten vaikuttamistyö ja päätöksen tekoon mukaan ottaminen voi olla yksi ratkaisu näihin haasteisiin.

7.1 Opinnäytetyön luotettavuus ja eettisyys

Opinnäytetyötäni tehdessä olen käyttänyt hyvää tutkimusetiikkaa. Jotta tutkimus on tehty hyvää tutkimusetiikkaa käyttäen on työn oltava tehty rehellisesti, avoimesti, huolellisesti, suunnitellusti ja on kunnioitettava muiden tutkijoiden työtä (Arene 2020). Opinnäytetyötäni olen toteuttanut ja tehnyt opinnäytetyösuunnitelman mukaisesti. Työn tekeminen on ollut avointa ja olen avannut työni edistymistä tilaajalle ja keskustellut tutkimuksestani hänen kanssaan. Haastattelun ja kyselyn kysymyksiä olemme käyneet läpi tilaajan ja kahden muun työyhteisön jäsenen kanssa. Heiltä sain palautetta kysymyksistä ja sen pohjalta juuri nämä kysymykset valikoituivat. Olen myös kerännyt monipuolisesti aineistoa ja lähteitä työni luotettavuuden ja rehellisyyden lisäämiseksi. Olen pyrkinyt myös merkitsemään lähteet mahdollisimman tarkasti, jotta kunnioitus muiden tutkijoiden työtä kohtaa näkyisi.

Kyselyihin ja haastatteluihin vastaajia on informoitu etukäteen ja he ovat saaneet tiedon mitä tutkitaan ja mihin vastauksia käytetään. Haastattelun vastaukset on kirjattu anonymisti muistiinpanoiksi ja kyselyt on toteutettu anonymisti verkossa. Haastatteluun osallistuminen ja kyselyihin vastaaminen oli vapaaehtoista. Kyselyiden vastaukset olivat asiallisia ja asiapitoisia, joten uskon vastausten olleen totuuden mukaisia. Kyselyiden ja haastattelun validiteetin ja reliabiliteetin arviointi ei ole tässä tilanteessa kovin yksinkertaista. Varsinkin reliabiliteetti kärsii vähäisestä osallistujamäärästä ja näin ollen vastauksen eivät ole yleistettävissä. Toki toimivia nuorisotoimikuntia ei SPR:n piireissä ole, kuin nämä kaksi, jotka kyselyihin osallistuivat ja heistä hiukan alle puolet vastasivat kyselyyn. Vastausmäärät olivat pieniä, mutta vastauksen sain kuitenkin n. 50 % kohderyhmästä, joten kohderyhmän otanta oli mielestäni riittävä. Toki vastausmäärien lisäämiseksi olisi voinut laajentaa kyselyyn osallistuvien määrää esimerkiksi koskemaan muitakin SPR:n toiminnassa mukana oleviin nuoriin, eikä vain nuorisotoimikunnassa toimiviin.

7.2 Itsearviointi

Koen, että opinnäytetyöni oli mielenkiintoinen ja onnistunut projekti. Kehittämistyöni tavoitteena oli löytää toimivia tapoja löytää uusia nuoria nuorisotoimikuntaan ja perustaa nuorisotoimikunta Satakunnan piiriin ja löytää myös hyviä ja meille sopivia toimintatapoja sitouttaa nuoria toimikunnan toimintaan. Kaikki tavoitteet toteutuivat ja sain tarvittavaa tietoa toimikunnan perustamista varten. Opinnäytetyöstäni saatujen tietojen perusteella perustettu nuorisotoimikunta aloittaa toimintansa helmikuussa 2024. Se miten sitouttaminen toimikunnan toimintaan

onnistuu hyviksi havainnoimillani tavoilla, selviää käytännön kautta, kunhan toimikunta pääsee aloittamaan toimintansa kunnolla. Sitouttaminen vaatii siis jatkossa seuraamista ja tarvittaessa jatkokehittelyä.

Haastattelun ja kyselyiden toteuttamisen jälkeen jäin pohtimaan oliko haastattelu turha. Käytin haastattelussa pohjana samoja kysymyksiä, kuin mitä kyselyissä oli. Sain siis hyvin samankaltaisin vastauksia molemmista, eli haastattelu ei itsessään antanut mitään erilaista tai uutta tietoa, kuin mitä kyselyistä sain. Toki haastattelun aikana pääsin vuorovaikutukseen ja minulla oli mahdollisuus esittää jatkokysymyksiä ja haastateltavien kertoa omia mietteitään, myös kysymysten ulkopuolelta. Sain myös havainnoida haastattelun aikana Varsinais-Suomen piirin nuorisotoimikunnan toimintaa ja yhteishenkeä ja pääsin katsomaan heidän kokouskäytäntöjään paikan päälle. Jos nyt tekisin haastattelua uudelleen, niin valikoisin siihen erilaisia kysymyksiä, kuin mitä kyselyissä oli, jotta saisin erilaisia vastauksia. Nyt toki haastattelun ja kyselyiden vastaukset täydensivät toisiaan.

Vastausten määrä kaikkiaan oli hyvin suppea, mutta niin oli kohderyhmäkin. Jälkeenpäin pohitessani mietin, että olisin voinut laajentaa kyselyä koskemaan myös muita SPR:n toiminnassa mukana oleviin nuoriin. Heiltä olisin voinut saada erilaista tietoa, kuten esimerkiksi, millainen kuva heillä on nuorisotoimikunnasta tai miksi he eivät ole kiinnostuneita toimimaan nuorisotoimikunnassa. Tämä olisi voinut auttaa kehittämään toimintamuotoja, jolla houkutella uusia nuoria mukaan. Nyt vastauksia sain jo nuorisotoimikunnassa ja vaikuttamistyöstä kiinnostuneilta nuorilta. Kyselyn laajentaminen olisi antanut laajempaa käsitystä nuorilta nuorisotoimikunnan toiminnasta ja sen tarpeesta. Kysymyksiä olisin voinut myös vielä jalostaa ja parantaa. Huomasin vastauksista, että kaikki eivät olleet ajatelleet kysymyksiä niin kuin olin itse ja mitä olimme suunnitteluvaiheessa ajatelleet. En siis saanut kaikkiin kysymyksiin niitä vastauksia kuin olin ajatellut. Kysymyksiä olisi voinut vielä selkeyttää enemmän ja tehdä kysely vielä tarkemmin valittujen teemojen pohjalta. Sain kuitenkin tarvittavaa tietoa, joten kysely onnistui kaikesta huolimatta kohtuullisen hyvin.

Vertaisarviointia olen pohtinut myös jälkeenpäin. Vastauksen molempien piirien kohdalla oli hyvin samankaltaiset, joten heidän välillään oli hankalaa löytää eriäviä toimintatapoja tai havaintoja. Toki vastausten samankaltaisuus kielii myös siitä, että toimintatavat ovat suhteellisen hyvin toimivia, koska molemmat piirit käyttävät samoja tapoja. Pieni eroavaisuuksia toki löytyi, kuten toisessa piirissä valitaan yksi teema per vuosi ja keskitytään siihen, kun taas toisen

piirin kohdalla toiminnan pohjalla on useampi teema, jotka läpileikkaavat kaikkea heidän toimintaansa. Näistä omaan toimintasuunnitelmaan valikoitui yksi teema per vuosi, koska toimikunnan toiminta vasta alkaa ja opettelua toimikunnan toiminnasta on niin minulla työntekijänä, kuin toimikuntalaisillakin. On hyvä keksittyä ensin vain yhteen teemaan kerrallaan ja katsoa sitten myöhemmin, miltä tämä valittu tapa vaikuttaa ja onko siihen tarvetta tehdä muutoksia.

Tulevaisuudessa toivon aineiston pohjalta saamieni ajatusten kautta pystyväni sitouttamaan nuoret mukaan nuorisotoimikunnan toimintaan. Pyrin työntekijänä olemaan osallistava ja tasa-arvoinen ohjaaja, johon nuoret voivat luottaa. Nuorten kuunteleminen on tärkeää ja se pitää tässä toiminnassa huomioida. Toiminnan on oltava niin mielekästä, hauskaa ja mielenkiintoista, että nuoret haluavat pysyä mukana. Ja kun itse työntekijänä olen todella innoissani tästä nuorisotoimikunnasta niin nuorten motivoiminen on minulle helpompaa. Nuorisotoimikunnan jäsenillä on myös vastuu toiminnan mielekkyydestä, koska heillä on mahdollisuus toimintaan vaikuttaa ja itse pyrin parhaani mukaan ottamaan heidän mielipiteensä ja ajatuksensa huomioon. Uskon, että hyvät toimintatavat, jotka yhdessä nuorisotoimikuntalaisten kanssa sovimme sitouttaa heidät toimintaan ja nämä toimintatavat varmasti muokkaantuvat vielä tulevaisuudessa nuorisotoimikunnan näköiseksi. On oltava myös avoin muutoksille, jotta kehitystä parempaan suuntaan saadaan aikaan. Tulevaisuudessa toivon, että nuorisotoimikunnan toiminnan kautta voimme lisätä Punaisen Ristin tunnettavuutta nuorten keskuudessa ja sen lisäävän uusien nuorien vapaaehtoisten määrää SPR Satakunnan piirin. Tunnettavuuden lisäämistä olenkin pohtinut toimikunnan ensimmäisen vuoden pääteemaksi. Jos nuoret eivät tiedä mitä mahdollisuuksia heillä SPR:ssä on niin emme löydä uusia nuoria toimintaan. Ensimmäiseksi onkin saatava SPR:n toiminta tutuksi nuorten keskuudessa.

Opinnäytetyöni vahvuutena pidän aiheen ajankohtaisuutta. Aihe on todella tärkeä ja osallisuus nuorten kanssa työskentelevien keskuudessa on vahvasti läsnä. Nuorten hyvinvointi puhuttaa tällä hetkellä paljon ja osallisuuden ja vaikutusmahdollisuuksien lisääminen ja nuorten päätöksentekoon mukaan ottaminen lisää nuorten hyvinvointia. Näitä asioita on siis tärkeää pohtia ja kehittää nyt ja jatkossakin. Mielestäni löysin myös hyvän tavan toteuttaa kehittämistyötäni ja sain riittävät vastaukset saavuttaakseni opinnäytetyöni tavoitteet. Aineistoa pystyn myös hyödyntämään tulevaisuudessa, kun etsin uusia jäseniä nuorisotoimikuntaan ja sitoutan nuoria mukaan toimintaan. Pyrin esimerkiksi tutustumaan osastojen muihin nuoriin, jotta uusien jäsenien hankinta olisi tulevaisuudessa helpompaa. Ajatukset työntekijän roolista saa myös itseni pohti-

maan omaa tulevaa rooliani nuorisotoimikunnan ohjaajana. Työni tuloksista sain hyviä huomioita, miten minun kannattaa toimia työskennellessäni nuorisotoimikunnan kanssa. Heikkoutena ajattelen työssäni olevan vastausten määrän suppeus. Tähän asiaan en voinut vaikuttaa, koska toimivia nuorisotoimikuntia ei ollut kuin kaksi. Toki olisin voinut ottaa myös valtakunnallisen nuorisotoimikunnan näkemykset mukaan, jolloin vastaajien määrä olisi lisääntynyt. Ja niin kuin aiemmin jo pohdein, niin kyselyihin olisi voinut vastata muutkin SPR:n toiminnassa mukana olevat nuoret. Heiltä olisi voinut saada erilaista näkökulmaa ja ehkä ajatuksia, mikseivät nuoret ole lähteneet SPR:n vaikuttamistoimintaan mukaan. Kaiken kaikkiaan koen työni kuitenkin onnistuneen ja asetetut kehittämistyön tavoitteet saavutetuiksi.

Työn tekemiseen tukea oli tarjolla, niin työn tilaajalta, kuin ohjaajaltakin. Sain tukea myös näiden kahden muun piirin työntekijältä tarvittaessa. Jälkeenpäin ajattellen käytin tukea aika vähän ja tein työtä paljon itsekseni. Jouduin ponnistelemaan ja miettimään itsekseni, miten työtäni saisin eteenpäin. Nyt jälkikäteen ajattelen, että tuen hakeminen niin tilaajalta, kuin ohjaajaltakin olisi ollut järkevää ja helpottanut varmasti työn tekemisen prosessia. Tukea olisi siis ollut enemmänkin käytössä, mutta en sitä kovin paljon hakenut.

7.3 Lopuksi

Opinnäytetyön tekeminen oli todella mielenkiintoinen projekti. Työ innosti minua alusta asti ja koin aiheen itselleni tärkeäksi. Nuorten mukaan ottaminen toiminnan suunnitteluun ja vaikutusmahdollisuuksien luominen, osallisuuden lisääminen on itselleni todella tärkeitä aiheita. Oma kokemukseni Suomen Punaisesta Rististä järjestönä ja sen toiminnasta on vielä suhteellisen lyhyt, alle vuoden mittainen. Opinnäytetyö lisäsi omaa tietouttani järjestöstä ja sen vaikutustoiminnasta paljon ja sain tämän työn kautta hyviä työkaluja nuorisotoimikunnan toimintaan. Vaikka minulla ei olekaan SPR:n nuorisotoimikunnasta aiempaa kokemusta, niin sitä löytyy mm. kunnan nuorisovaltuuston toiminnasta. Koen nuorisotoimikunnan olevan hyvin samankaltainen vaikuttamiselin tässä järjestössä, kuin nuorisovaltuustojen kunnissa. Pohjatietoa ja kokemusta nuorten vaikuttamisesta siis löytyi jo ennestään, mutta opinnäytetyön tekemisen aikana tieto ja osaaminen jalostuivat koskemaan myös järjestökenttää. Opinnäytetyön tekemisen aikana olen saanut paljon oppimiskokemuksia ja ammatillista kasvua. Tietoni osallisuuden ja yhteisöllisyyden lisäävästä vaikutuksesta nuorten hyvinvointiin on opinnäytetyöni aikana syventynyt ja motivaationi tämän asian eteen työskentelyyn vain kasvanut projektin edetessä.

Myös yhteisöpedagogin kompetenssit ovat vahvistuneet opinnäytetyön tekemisen aikana, erityisesti yhteisöllisen- ja vaikuttamis- ja kehittämisaamisen osalta.

LÄHTEET

- Arene 2020. Ammattikorkeakoulujen opinnäytetöiden eettiset suositukset. Viitattu 24.1.2024. <https://www.arene.fi/wp-content/uploads/Raportit/2020/AMMATTIKORKEAKOULU-JEN%20OPINN%20YTET%20EETTISET%20SUOSITUKSET%202020.pdf?t=1578480382>
- Gretschel, Anu & Kiilakoski, Tomi (toim.) 2007. Lasten ja nuorten kunta. Helsinki: Hakapaino oy
- Günther, Kirsi & Hasanen, Kirsi, & Juhila, Kirsi 2024. Laadullisen tutkimuksen verkkokäsikirja. Johdanto: Analyysi ja tulkinta. Yhteiskuntatieteellinen tietoaarkisto. Viitattu 17.1.2024. <https://www.fsd.tuni.fi/fi/palvelut/menelmaopetus/kvali/analyysitavan-valinta-ja-yleiset-analyysitavat/analyysi-ja-tulkinta/>
- Helminen, Jari 2015. Sanoista tekoihin. Osallisuus, kumppanuus ja terveys toiminnan suunta-
viivoina. Tampere: Diakonia-ammattikorkeakoulu. Viitattu 20.9.2023
- Hämäläinen, Juha 2008. Nuorten osallisuus. Vol 9 (2008): Sosiaalipedagoginen aikakauskirja, vuosikirja 2008. Viitattu 20.9.2023 <https://journal.fi/sosiaalipedagogiikka/article/view/120849/71828>
- Kansalaisareena 2023. Vapaaehtoistoiminnan määritelmä. Viitattu 28.11.2023. <https://kansalaisareena.fi/vapaaehtoiselle/vapaaehtoistoiminnan-maaritelma/>
- Karhu, Helena 2020. Apua lähelle ja kauas. Punainen Risti Satakunnassa vuodesta 1934. Pori: Suomen Punainen Risti Satakunnan Piiri. Viitattu 18.9.2023
- Kaunistmaa, Pekka (toim.) 2022. Harrastus- ja järjestötoiminnan merkitys nuorten elämässä. Humanistinen ammattikorkeakoulu julkaisuja, 142. Helsinki. Viitattu 23.1.2024 <https://www.humak.fi/wp-content/uploads/2022/04/harrastus-ja-jarjestotoiminnan-merkitys-nuorten-elamassa.pdf>
- Kiilakoski, Tomi & Honkatukia, Päivi & Aaltonen, Sanna 2018. Miten tutkia nuoria ja nuorisotyötä. Tampere: Vastapaino. Viitattu 2.1.2023
- Lettenmeier, Laura & Palamaa, Saana & Teerijoki, Johanna & Vuojakoski, Heikki 2019. Nuorten osallisuudesta elinvoimaa. Vinkkejä ja kokemuksia osallisuuden edistämiseen kunnissa. Viitattu 23.1.2024 <https://nuva.fi/wp-content/uploads/2022/10/nuorten-osallisuudesta-elinvoimaa.pdf>
- Lind Kimmo & Tormulainen Aino (toim.) 2023. Miksi ennakoida? Näkökulmia ja menetelmiä nuorisotalon järjestöjen ennakointiin. Humanistinen ammattikorkeakoulu julkaisuja, 159. Helsinki <https://www.humak.fi/wp-content/uploads/2023/04/miksi-ennakoida-lind-tormulainen-kentauri-humak-2023.pdf>
- Meltwater 2021. Competitor benchmarking – vertailuanalyysi kyseenalaistaa omaa toimintaa ja opettaa toisilta. Viitattu 2.1.2023 <https://www.meltwater.com/fi/blog/competitor-benchmarking-eli-vertailuanalyysi>
- MIELI Suomen mielenterveys ry 2024. Nuorten hyvinvointiohjelma. Viitattu 23.1.2024. <https://mieli.fi/yhteiskunta/miten-mieli-ry-vaikuttaa/mielenterveys-eduskuntavaaleissa-2023/nuorten-hyvinvointiohjelma/>

- Myllyniemi, Sami 2013. Nuorisobarometri 2013. Viitattu 28.11.2023. <https://tietoanuorista.fi/nuorisobarometri/nuorisobarometri-2013/>
- Oppariapu 2023. Apua opinnäytetyön kirjoittamiseen. Viitattu 2.1.2023 <https://oppariapu.wordpress.com/benchmarking-vertaisarviointi/>
- Paakkunainen, Kari & Mykkänen, Juri (toim.) 2021. Nuorisopolitiikka ja poliittinen nuoriso: objekteista subjekteiksi? Turku: Hansaprint.
- Puuronen, Vesa & Saari, Kari (toim.) 2017. Nuorten yhteiskunnallinen osallistuminen ja oikeistopopulismi. Helsinki: Paino Unigrafia
- Puusa, Anu & Juuti, Pauli 2020. Laadullisen tutkimuksen näkökulmat ja menetelmät. Helsinki: Gaudeamus. Viitattu 8.12.2023
- Rednet 2023a. Ohjeistus piirien nuorisotoimikunnalle. Viitattu 18.9.2023 <https://rednet.punainenristi.fi/system/files/page/Ohjeistus%20piirien%20nuorisotoimikunnille.pdf>
- Rednet 2023b. Piirien nuorisotoimikunnat. Viitattu 18.9.2023. <https://rednet.punainenristi.fi/node/30293>
- Rednet 2023c. Satakunnan piiri. Viitattu 28.11.2023. <https://rednet.punainenristi.fi/satakunnan-piiri>
- Suomen Punainen Risti 2023a. Järjestötoiminta. Viitattu 18.9.2023 <https://www.punainenristi.fi/tyomme/jarjestotoiminta/>
- Suomen Punainen Risti 2023b. Toimintalinjaus 2024-2026. Viitattu 9.11.2023 https://rednet.punainenristi.fi/system/files/page/Toimintalinjaus%202024-2026%20%2011.6.2023_0.pdf
- Suomen Punainen Risti 2023c. Vapaaehtoiseksi. Viitattu 28.11.2023 <https://www.punainenristi.fi/vapaaehtoiseksi/>
- Syrjäläinen, Emmi 2024. Varmista nuoren mahdollisuus vaikuttaa – Ota JEPin työkalut käyttöön! Blogikirjoitus 9.2.2024. Viitattu .2.2024 <https://kansalaisareena.fi/varmista-nuoren-mahdollisuus-vaikuttaa/>
- Terveyden ja hyvinvoinnin laitos 2024a. Lasten ja nuorten hyvinvointi – Kouluterveyskysely 2023. Viitattu 23.1.2024 <https://thl.fi/tilastot-ja-data/tilastot-aiheittain/lapset-nuoret-ja-perheet/lasten-ja-nuorten-hyvinvointi-kouluterveyskysely>
- Terveyden ja hyvinvoinnin laitos 2024b. Osallisuuden osa-alueet ja osallisuuden edistämisen periaatteet. Viitattu 23.1.2024 <https://thl.fi/fi/web/hyvinvoinnin-ja-terveyden-edistamisen-johtaminen/osallisuuden-edistaminen/heikoimmassa-asemassa-olevien-osallisuus/osallisuuden-osa-alueet-ja-osallisuuden-edistamisen-periaatteet>
- Terveyden ja hyvinvoinnin laitos 2023. Osallisuuden edistäjän opas. Ohjaus 10/2023. Helsinki. Viitattu 28.11.2023 https://www.julkari.fi/bitstream/handle/10024/146717/URN_ISBN_978-952-408-088-0.pdf?sequence=1&isAllowed=y
- Vehkalahti, Kimmo 2014. Kyselytutkimuksen mittarit ja menetelmät. Helsinki: Finn Lectura. Viitattu 2.1.2023 <https://helda.helsinki.fi/server/api/core/bitstreams/bc1c2c8a-0eb8-4881-ba8f-510ce386b810/content>

LIITTEET

Liite 1: Nuorisotoimikuntien jäsenien kysely

Nuorisotoimikuntien jäsenien kysely

1. Mikä on saanut sinut mukaan Punaisen Ristin nuorisotoimikuntaan?

2. Millaisia odotuksia sinulla on nuorisotoimikunnan toimintaa ja omaa rooliasi kohtaan, nyt kun olen nuorisotoimikunnan jäsen?

3. Millaisina koet nuorisotoimikunnan vaikutusmahdollisuudet? Pystytkö vaikuttamaan siellä itsellesi tärkeisiin asioihin?

4. Mistä sait tietoa nuorisotoimikunnasta?

5. Miten mielestäsi voisi tavoittaa parhaiten uusia nuoria mukaan nuorisotoimikuntaan? Mitkä olisivat mielestäsi parhaita kanavia siihen?

6. Oletko ollut jo aiemmin mukana Punaisen Ristin toiminnassa ja edesauttoiko se päätökseesi lähteä mukaan nuorisotoimikuntaan? Ja jos SPR on sinulle uusi järjestö, niin mikä innosti lähtemään mukaan?

7. Jos olet ollut jo aiemmin mukana nuorisotoimikunnassa, niin millaisena olet kokenut roolisi siellä?

8. Mitä hyötyä tai haittaa voi olla, jos nuorisotoimikuntaan tulee sellainen jäsen, jolla ei ole aiempaa kokemusta tai tietoa Punaisesta Rististä?

9. Vapaa sana. Kerro ajatuksiasi nuorisotoimikunnasta, kehitysideoita, vinkkejä, muutostarpeita.

Liite 2: Piirien työntekijöiden kysely

Piirien työntekijöiden kysely

- 1. Miksi teidän piirissä on nuorisotoimikunta?**

- 2. Millaisia tavoitteita ja tehtäviä nuorisotoimikunnalla teidän piirissä on?**

- 3. Onko tavoitteet toteutunut ja onko joidenkin tavoitteiden saavuttamisessa ollut haasteita? Millaisia?**

- 4. Nuorisotoimikunnan mahdollisuudet ja haasteet teidän piirissä?**

- 5. Miten olette löytäneet jäsenet nuorisotoimikuntaan? Missä ja miten nuorisotoimikuntaa on markkinoitu? Onko jokin markkinointikanava koettu erityisen hyväksi tai joku erityisen huonoksi?**

- 6. Miten nuoret ovat sitoutuneet nuorisotoimikuntaan? Oletteko kehittäneet sitouttamiseen toimivia menetelmiä/ratkaisuja?**

- 7. Onko nuorisotoimikunnan toiminnan kautta saatu lisää nuoria vapaaehtoisia mukaan toimintaan? Millaiset toimet ovat edesauttaneet tässä asiassa?**

- 8. Vapaa sana. Kerro ajatuksiasi nuorisotoimikunnasta, kehitysideoita, vinkkejä, muutostarpeita.**